

Laajasalon peruskoulu

Opetussuunnitelma

11 Valinnaiset opinnot

Sisällys

Luku 11.1. Taito- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit.....	2
Luku 11.2 Valinnaiset aineet.....	4
Oppiaineet – Valinnaiset opinnot.....	5
Taito- ja taideaineiden valinnaiset opinnot	5
KOTITALOUS, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT)	5
KUVATAIDE, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT).....	7
KÄSITYÖ, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT).....	9
LIIKUNTA, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT)	11
MUSIIKKI, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT)	13
Yhden vuosiviikkotunnin valinnaiset 8. ja 9. luokille	14
LUKIO-OPINTOIHIN VALMENTAVA ÄIDINKIELI (1 VVT).....	14
ILMAISUTAITO (1 VVT).....	15
LUKIO-OPINTOIHIN VALMENTAVA MATEMATIIKKA (1 VVT)	16
OHJELMOINNILLINEN AJATTELU (1VVT).....	17
FYSIIKAN SYVENTÄVÄ VALINNAISKURSSI (1 VVT)	18
HISTORIAN JALANJÄLJISSÄ (1 VVT).....	20
YRITTÄJYYS (1 VVT).....	22
LEIVONTA (VALINNAISENA AINEENA 1 VVT).....	23
KODINHOITO JA RUOKATALOUS (1 VVT)	24
VALOKUVA JA VIDEO (1 VVT)	25
ANIMAATIOPAJA (1 VVT)	26
KERAMIikka JA KUVANVEISTO (1 VVT)	27
LUOVA JA KOKEILEVA TEKNINEN TYÖ (2 VVT)	28
LUOVA JA KOKEILEVA TEKSTIILITYÖ (2 VVT)	30
LIIKUNTA MONIPUOLISESTI (1 VVT).....	32
LIIKUNTA, KEHONHUOLTO JA RENTOUTUS (1 VVT)	33
PALLO- JA MAILAPELIT (1 VVT).....	35
VALINNAINEN MUSIIKKI (1 VVT)	36
MUSIIKIN LUOVA TUOTTAMINEN (1 VVT)	38
TOIMISTOTYÖVÄLINEKURSSI (1 VVT)	39
Kahden vuosiviikkotunnin valinnaiset 8. - 9. luokille.....	39
ILMAISUTAITO (2 VVT).....	39

OHJELMOINTI (2 VVT).....	40
YRITTÄJYYS (2 VVT).....	42
KOKKAUS- JA LEIVONTAKURSSI (2 VVT).....	43
VALINNAINEN KUVATAIDE (2 VVT).....	45
LUOVA JA KOKEILEVA TEKNINEN TYÖ (2 VVT)	47
LUOVA JA KOKEILEVA TEKSTIILITYÖ (2 VVT)	48
LIIKUNTA MONIPUOLISESTI (2 VVT).....	50
PALLO- JA MAILAPELIT (2 VVT).....	52
VALINNAINEN MUSIIKKI (2VVT)	53
MUSIIKIN LUOVA TUOTTAMINEN (2 VVT)	55

Luku 11.1. Taito- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

Laajasalon peruskoulussa vuosiluokilla 3-4 oppilailla on kaksi vuosiviikkotuntia taito- ja taideaineiden valinnaistunteja ja vuosiluokilla 5-6 yksi vuosiviikkotunti. Edellä mainituista valinnaisainetunneista vuosiluokilla 3., 4. ja 6. on yksi taito- ja taideainevalinnainen koulukohtaisella päätöksellä sijoitettu käsityöhön. Näin oppilaille jää valittavaksi yksi vuosivuosi- ja taideaineiden valinnaisia vuosiluokille 3-5. Laajasalon peruskoulussa on lisäksi siirretty koulukohtaisella päätöksellä yksi oppilaan vapaasti valittavien valinnaisien aineiden vuosiviikkotunti kuudennelle luokalle. Näin myös kuudennella vuosiluokalla on yksi taito -ja taideaineiden valinnaistunti.

Taito- ja taideaineiden valinnaiset aineet ovat kuvataide, käsityö, liikunta ja musiikki. Oppilas valitsee toisen luokan keväällä yhden näistä oppiaineista vuosiluokille 3-4 ja neljännen luokan keväällä yhden näistä oppiaineista vuosiluokille 5-6. Taito- ja taideaineiden valinnaisaineiden tavoitteet, sisällöt ja työtavat ovat kuvattuna kyseisten oppiaineiden ainekohtaisissa opetussuunnitelmissa. Valinnaisaineen opinnot tukevat ja syventävät kyseisen oppiaineen sisältöjä. Ryhmät muodostuvat vuosittain käytettävissä olevien resurssien ja oppilasmäärien mukaan. Ryhmässä voi olla oppilaita vuosiluokilta 3-6.

Painotettuun musiikkiin valituilla oppilailla kaikki taito- ja taideaineiden valinnaistunnit on sijoitettu painotetun musiikin opiskeluun.

Vuosiluokilla 7-9 oppilailla on taito- ja taideaineiden valinnaisia aineita yhteensä viisi vuosiviikkotuntia. Tuntijaon mukaan 7. luokalla taito- ja taideaineiden valinnaisia aineita on yksi vuosiviikkotunti ja 8. ja 9. luokilla kummallakin kaksi vuosiviikkotuntia. Painotetun musiikin oppilailla taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit on koulun päätöksellä sijoitettu musiikin, ja painotetun liikunnan oppilailla liikunnan opiskeluun. Ilman painotusta opiskelevilla oppilailla taito- ja taideaineiden yksi vuosiviikkotunti on sijoitettu käsityöhön. Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla oppilaat opiskelevat taito- ja taideaineiden valinnaisia oppiaineita kaksi vuosiviikkotuntia vuodessa oman valinnan mukaisesti. Taito- ja taideaineiden ryhmät muodostuvat vuosittain käytettävissä olevien resurssien ja oppilasmäärien mukaan.

Laajasalon peruskoulussa taito- ja taideaineiden valinnaiset aineet vuosiluokilla 8-9 ovat:

- Kotitalous, syventävä
- Kuvataide, syventävä
- Liikunta, syventävä
- Musiikki, syventävä

- Käsiyö, syventävä

Luku 11.2 Valinnaiset aineet

Valinnaiset aineet vuosiluokilla 5-6

Laajasalon peruskoulussa viidennellä luokalla oppilailla on valittavissa yksi vuosiviikkotunti valinnaisia aineita, painotetun musiikin opiskelijoilla tämä tunti on koulukohtaisella päätöksellä sijoitettu musiikin opiskeluun. Kuudennella luokalla kaikilla oppilailla on kaksi vuosiviikkotuntia valinnaisia aineita. Painotetun musiikin opiskelijoilla toinen näistä tunneista on sijoitettu painotetun musiikin opiskeluun ja muilla taito- ja taideaineiden valinnaiskokonaisuuteen. Toinen valinnaisten aineiden vuosiviikkotunti on näin ollen kaikkien kuudesluokkalaisten vapaasti valittavissa. Vuosiluokilla 5-6 valinnaiset aineet ovat digipro, kokkaus ja kotityöt, matka maailman ympäri, myytinmurtaajat, lava haltuun ja rakentelu- ja arkkitehtuuri. Valinnaisten aineiden sisällöt, tavoitteet ja työtavat ovat kuvattuna valinnaisaineiden opetussuunnitelmassa osiossa vuosiluokkakokonaisuudet yhteisten oppiaineiden osuuden jälkeen. Valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

Valinnaiset aineet valitaan edeltävän lukuvuoden keväällä seuraavaksi lukuvuodeksi. Ryhmät muodostuvat vuosittain käytettävissä olevien resurssien ja oppilasmäärien mukaan. Ryhmässä voi olla oppilaita molemmilta vuosiluokilta.

Valinnaiset aineet vuosiluokilla 8-9

Laajasalon peruskoulussa vuosiluokilla 8-9 oppilailla on valinnaisia aineita kuusi vuosiviikkotuntia. Valinnaisia aineita tarjotaan sekä yhden että kahden vuosiviikkotunnin laajuisina kokonaisuuksina. 8. ja 9. luokalla opiskellaan kummallakin valinnaisia aineita kolme vuosiviikkotuntia. Oppilas valitsee yhden yhden vuosiviikkotunnin valinnaisen aineen sekä 8. että 9. luokalla. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty. Ryhmissä voi olla oppilaita kummaltakin vuosiluokalta. Kahden vuosiviikkotunnin valinnaisen aineen oppilas valitsee 8. luokalla ja hän opiskelee samaa ainetta myös 9. luokalla. Kahden vuosiviikkotunnin valinnaiset aineet arvioidaan numeroarvosanalla. Painotetun musiikin oppilailla yksi vuosiviikkotunti valinnaisista aineista on sijoitettu koulun toimesta musiikin opiskeluun, joten he valitsevat 8. luokalla vain kahden vuosiviikkotunnin valinnaisen aineen. Valinnaisten aineiden ryhmät muodostuvat vuosittain käytettävissä olevien resurssien ja oppilasmäärien mukaan.

Laajasalon peruskoulussa yhden vuosiviikkotunnin valinnaiset aineet vuosiluokilla 8-9 ovat

- Lukio-opintoihin valmentava äidinkieli – äidinkieli ja kirjallisuus
- Ilmaisutaito – äidinkieli ja kirjallisuus
- Lukio-opintoihin valmentava matematiikka – Matematiikka
- Ohjelmoinnillinen ajattelu - Matematiikka
- Fysiikan syventävä kurssi - Fysiikka
- Historian jalanjäljissä - Historia
- Yrittäjyys - Yhteiskuntaoppi
- Leivonta - Kotitalous
- Kodinhoito ja ruokatalous - Kotitalous
- Valokuvaus ja video - Kuvataide
- Animaatiopaja – Kuvataide
- Keramiikka ja kuvanveisto - Kuvataide
- Luova ja kokeileva tekninen työ – Käsityö
- Luova ja kokeileva tekstiilityö – Käsityö
- Liikuntaa monipuolisesti – Liikunta
- Liikunta, kehonhuolto ja rentoutus - Liikunta
- Pallo- ja mailapelit - Liikunta
- Valinnainen musiikki - Musiikki
- Musiikin luova tuottaminen – Musiikki
- Toimistotyövälinekurssi – Muut valinnaiset aineet

Laajasalon peruskoulussa kahden vuosiviikkotunnin valinnaiset aineet vuosiluokilla 8-9 ovat

- Ilmaisutaito – Äidinkieli ja kirjallisuus
- Ohjelmointi - Matematiikka
- Yrittäjyys - Yhteiskuntaoppi
- Kotitalouden valinnainen - Kotitalous
- Valinnainen kuvataide - Kuvataide
- Luova ja kokeileva tekninen työ - Käsityö
- Luova ja kokeileva tekstiilityö - Käsityö
- Liikuntaa monipuolisesti - Liikunta
- Pallo- ja mailapelit - Liikunta
- Valinnainen musiikki - Musiikki
- Musiikin luova tuottaminen - Musiikki
- Espanja – Muut valinnaiset aineet
- Venäjä – Muut valinnaiset aineet

Oppiaineet – Valinnaiset opinnot

Taito- ja taideaineiden valinnaiset opinnot

KOTITALOUS, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT)

Emoaine: Kotitalous

Oppiaineen tehtävä

Kotitalouden syventävissä opinnoissa (vuosiluokilla 8 ja 9) tietopohjaa ja taitoja syvennetään ja laajennetaan sekä valmistaudutaan perusopetuksen jälkeiseen elämään. Taide- ja taitoaineen ”emoaineesta” ja siihen liittyvästä taide- ja taitoaineen valinnaisista muodostuu jatkumo, joka perustuu ko. oppiaineen yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja keskeisiin sisältöihin.

Opetuksessa edistetään kädentaitoja, luovuutta ja kykyä tehdä valintoja. Opetuksessa pyritään vahvistamaan valmiuksia pitkäjänteiseen työskentelyyn, yhdessä toimimiseen ja elämiseen, vuorovaikutukseen sekä kriittiseen tiedonhallintaan. Kotitaloudellinen osaaminen on kykyä ja valmiuksia toimia eri ympäristöissä ja toteuttaa kotitalouden tehtäviä soveltavasti ja ratkaisukeskeisesti.

Kotitalous-oppiaine kasvattaa oppilaita toiminnallisuuteen, yritteliäisyyteen, vastuullisuuteen sekä taloudellisuuteen.

Tehtävänä on harjaantua ja vahvistaa kotitalouden osaamista ja arjen hallintaa. Valinnaisen kotitalouden tavoitteena on myös tutustua Euroopan ja muiden maanosien ruokakulttuureihin tiedonhankinnan ja ruoanvalmistuksen kautta.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 8-9

Kotitalouden oppimisympäristöjen valinnassa keskeistä on, että ne mahdollistavat vuorovaikutteisen toiminnan, yhteisöllisen tiedonrakentamisen ja osaamisen jakamisen, tutkivan ja soveltavan opiskelun ja työskentelyn monipuolisen arvioinnin sekä tukevat yksilön ja yhteisön kasvua. Oppimisympäristöjen valinnalla tuetaan turvallisen oppimisen mahdollisuuksia niin, että huomio kiinnittyy pitkäjänteiseen tapaan tehdä työtä sekä kiireettömän ja kunnioittavan ilmapiirin luomiseen.

Kotitalouden opetuksen tuominen luokkatilan ulkopuolelle tukee oppilaan monipuolisten taitojen kehittymistä, vuorovaikutteisuuden lisääntymistä sekä arjen hallinnan taitojen oppimista autenttisissa ympäristöissä. Kotitalouden opetus on vuorovaikutusta, asioiden tekemistä, erilaisuuden kohtaamista, suhteiden ja yhteyksien luomista ja siltojen rakentamista. Motivoituminen oppimiseen ja syvälinen oppiminen edellyttävät

kokemuksellisten työtapojen käyttöä, opetuksen käytänteiden kehittämistä ja rajojen ylittämistä. Työtapojen valinnassa korostuu monipuolisten taitojen oppiminen, kädentaitojen harjoittelu ja oppilaan omien käsitysten esille tuominen sekä tiedon soveltaminen käytäntöön. Erilaisten työtapojen monipuolisella käytöllä tuetaan erilaisten oppilaiden mahdollisuuksia oppimiseen ja oppimistilanteiden vaikuttavuutta. Oppilaiden osallisuus työtapojen valinnassa tukee oppilaiden osallistumista päätöksen tekoon ja kiinnostusta omaan oppimiseen ja sen arviointiin. Tieto- ja viestintätekniikkaa hyödynnetään kotitalousopetuksessa sekä välineenä että opetuksen tavoitteena mahdollisuuksien mukaan.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kotitaloudessa opetukselliset menetelmät tulee olla monipuolisia niin, että ne mahdollistavat erilaisten oppilaiden oppimisen tarpeiden aidon kohtaamisen. Käytännön toimintataitojen tukemisen suunnittelussa korostuu arjen ilmiöiden ja oppimistilanteiden yhteensovittaminen. Kotitalouden opetuksessa ja suunnittelussa pyritään ottamaan huomioon oppilaan yksilölliset toiveet ja kiinnostuksen kohteet.

Oppilaille tarjotaan mahdollisuus harjoitella erilaisia taitoja käytännössä ja autenttisissa tilanteissa. Sekä käytännön toimintataitojen että tiedonhallintataitojen kehittymistä tuetaan käyttämällä yksinkertaisia ja selkeitä ohjeita ja kuvia sekä esimerkkejä havainnollistaen. Yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen tukemisessa keskitytään sosiaalisten tilanteiden harjoitteluun. Kotitaloudessa ohjataan siihen, että oppilaan omatoimisuus, motivaatio ja vastuu tehtävistä kasvaa vähitellen. Ohjauksen tavoitteena on työskentelyn kehittyminen vuorovaikutteiseksi, pitkäjänteiseksi ja tietoperustaiseksi.

Eriyttämisessä lähtökohtana on oppilaan osaamistason mukaiset opetusjärjestelyt, jotka mahdollistavat kyseisen oppilaan kotitalouden oppisisältöjen mukaisen opiskelun ja tavoitteiden saavuttamisen. Tarvittaessa kotitalouden sisältöjä voidaan harjoitella oppilaan omassa kodissa annettujen oppimistehtävien kautta yhteistyössä huoltajien kanssa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Kurssilla oppimisen arviointi on monimuotoista, ohjaavaa ja kannustavaa. Oppilaat saavat palautetta taidostaan toimia eri asiayhteyksissä. Oppilaita kannustetaan asettamaan itselleen oppimistavoitteita. Oppilaille annetaan säännöllisesti tietoa oppimisen edistymisestä ja suoriutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Opettajan antaman palautteen ja arvioinnin lisäksi painotetaan itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin merkitystä oppimisessa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota käytännön toimintataitoihin, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoihin sekä tiedonhallintataitoihin. Oppilas seuraa omaa työskentelyään ja kehittymistään. Oppilas oppii arvioimaan omia valmiuksiaan, osaamistaan ja taitojaan, toimintakykyään, toimijuuttaan ja voimavarojaan. Oppilaalle tulee antaa mahdollisuus osallistua aktiivisesti arvioinnin suunnitteluun ja toteutukseen sekä tavoitteiden asettamiseen.

Arvioinnin tulee olla oppimista tukevaa ja oppilasta kannustavaa. Arvioinnissa ei huomioida oppilaan asennetta oppiainetta kohtaan. Kahden vuosiviikkotunnin taito- ja taideaineen valinnaisen arviointi vaikuttaa emoihin arvosanaan.

Ilmiöoppiminen

Kotitaloudessa eheyttämisen tavoitteena on auttaa oppilasta jäsentämään omia kokemuksiaan arkielämästä, koulumaailmasta ja ympäröivästä yhteiskunnasta mielekkäiksi kokonaisuuksiksi sekä yhdistelemään ja soveltamaan eri tiedonalojen tietoja ja taitoja. Kotitalous on oppiaine, jonka käytäntöön soveltavaan opetukseen on luontevaa integroida monia muita peruskoulun oppiaineita, esimerkiksi kemiaa, matematiikkaa, biologiaa, yhteiskuntaoppia, äidinkieltä ja vieraita kieliä.

Kotitalouden opetuksessa oppiminen on parhaimmillaan kokonaisvaltaista ja kokemuksellista, ja erityispiirteensä korostuu toiminnallisuus ja sosiaalinen vuorovaikutus. Oppiainesisällöt ovat tuttuja ja koskettavat oppilaan omaa arkea. Kotitalouden sisältöalueilla on useita liittymäkohtia laaja-alaisten osaamiskokonaisuuksien sisältöihin.

2 vvt taito- ja taideaineiden valinnainen alkaa vuosiluokalta 8.

Kotitalouden syventävien opintojen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1/T4 Ohjata oppilasta suunnittelemaan, organisoimaan ja arvioimaan työtään, toimintaansa, ajankäyttöään ja työn etenemistä sekä ylläpitämään järjestystä oppimistehtävien aikana

T2 Ohjata oppilasta harjoittelemaan kotitalouden hallinnassa tarvittavia kädentaitoja sekä kannustaa luovuuteen ja estetiikan huomioimiseen

T3 Ohjata ja rohkaista oppilasta valitsemaan ja käyttämään hyvinvointia edistävästi ja kestävän kulutuksen mukaisesti materiaaleja, työvälineitä, laitteita sekä tieto- ja viestintäteknologiaa

T5 Ohjata ja motivoida oppilasta toimimaan hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti sekä ohjata kiinnittämään oppilaan huomiota käytettävissä oleviin voimavaroihin

T6 Ohjata oppilasta harjoittelemaan kuuntelua sekä rakentavaa keskustelua ja argumentointia oppimistehtävien suunnittelussa ja toteuttamisessa

T7 Aktivoida oppilasta tunnistamaan arjen rakentumista ja kulttuurisesti monimuotoisia toimintaympäristöjä sekä kotitalouksien perinteitä

T8/T9 Ohjata ja kannustaa oppilasta työskentelemään yksin ja ryhmässä hyvien tapojen mukaisesti sekä sopimaan työtehtävien jakamisesta ja ajankäytöstä. Kannustaa oppilasta pohtimaan oman käytöksen merkitystä ryhmän ja yhteisön toiminnassa.

T10 Kannustaa oppilasta hankkimaan ja arvioimaan kotitalouteen liittyvää tietoa sekä ohjata käyttämään luotettavaa tietoa valintojen perustana

T11 Harjaannuttaa oppilasta lukemaan, tulkitsemaan ja arvioimaan toimintaohjeita sekä merkkejä ja symboleja, jotka käsittelevät kotitaloutta ja lähiympäristöä

T12 Ohjata oppilasta ongelmanratkaisuun ja luovuuteen erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

KUVATAIDE, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT)

Kuvataide oppiaineen tehtävä

Kuvataiteen syventävissä opinnoissa (vuosiluokilla 8 ja 9) tietopohjaa ja taitoja syvennetään ja laajennetaan sekä valmistaudutaan perusopetuksen jälkeiseen elämään. Taide- ja taitoaineen ”emoaineesta” ja siihen liittyvästä taide- ja taitoaineen valinnaisista muodostuu jatkumo, joka perustuu ko. oppiaineen yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja keskeisiin sisältöihin.

Kuvataiteen opetuksen tehtävä on ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Oppilaiden identiteettien rakentumista, kulttuurista osaamista ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan kuvia tuottamalla ja tulkitsemalla. Oppilaiden omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. Kuvataiteen opetus kehittää kykyä ymmärtää taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Oppilaille tarjotaan tapoja arvottaa todellisuutta ja vaikuttaa siihen. Kulttuuriperinnön tuntemusta vahvistamalla tuetaan traditioiden välittymistä ja uudistumista. Opetus tukee oppilaiden kriittisen ajattelun kehittymistä sekä kannustaa heitä vaikuttamaan omaan elinympäristöön ja yhteiskuntaan. Kuvataiteen opetuksessa luodaan perustaa oppilaiden paikalliselle ja globaalille toimijuudelle.

Taiteelle ominainen työskentely harjaannuttaa kokemukselliseen, moniaistiseen ja toiminnalliseen oppimiseen. Oppilaat tarkastelevat kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria historiallisista ja kulttuurisista näkökulmista. Opetuksessa tutustutaan erilaisiin näkemyksiin taiteen tehtävistä. Oppilaita ohjataan käyttämään monipuolisesti erilaisia välineitä, materiaaleja, teknologioita ja ilmaisun keinoja. Opetuksessa kannustetaan monilukutaidon kehittämiseen hyödyntämällä visuaalisuutta sekä muita tiedon tuottamisen ja esittämisen tapoja. Oppilaille

tarjotaan mahdollisuuksia monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Opetuksessa tutustutaan museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin sekä tarkastellaan kuvataiteen harrastusmahdollisuuksia.

Vuosiluokilla 7–9 oppilaita ohjataan syventämään omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin sekä asettamaan määrätietoisia tavoitteita toiminnalleen. Opetuksessa vahvistetaan oppilaiden kuvallisen tuottamisen taitoja sekä kannustetaan häntä toimimaan erilaisissa visuaalisissa ympäristöissä. Oppilaita harjaannutetaan tutkimaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä sekä käyttämään niitä osallistumisen ja vaikuttamisen muotoina. Opetuksessa kehitetään yhdessä toimimisen taitoja sekä rakennetaan yhteyksiä ajankohtaisiin kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin toimintatapoihin ja ilmiöihin. Opetus harjaannuttaa hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologian osaamista ja verkkoympäristöjä luovasti, kriittisesti ja vastuullisesti. Oppilaille tarjotaan riittäviä edellytyksiä perusopetuksen jälkeisille opinnoille sekä huomioidaan työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavia yleisiä valmiuksia.

Kuvataiteen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 7-9

Kuvataiteen oppimisympäristöt ja työtavat mahdollistavat monipuolisen materiaalien, teknologioiden ja ilmaisukeinojen käyttämisen sekä niiden luovan soveltamisen.

Opetustilanteissa luodaan aktiiviseen kokeilemiseen ja harjoitteluun rohkaiseva ilmapiiri. Kaikki tilat ovat taideoppimisen tiloja. Pedagogisilla ratkaisulla ja monipuolisilla oppimisympäristöillä tuetaan moniaistista havainnointia, pitkäjänteistä työskentelyä sekä tutkivaa ja tavoitteellista oppimista. Opetuksessa huomioidaan yksilölliset kuvailmaisun tarpeet sekä mahdollistetaan tarkoituksenmukainen työskentely yksin ja ryhmässä. Tavoitteena on luoda oppimiseen ja vuorovaikutukseen kannustava toimintakulttuuri koulussa ja koulun ulkopuolisissa ympäristöissä. Koulun sisä- ja ulkotilojen lisäksi opetuksessa hyödynnetään luontoa ja rakennettua ympäristöä. Helsingin museot, galleriat ja kulttuurilaitokset ovat olennaisia kuvataiteen oppimisympäristöjä, jotka mahdollistavat elämyksellisen taidekokemuksen ja aktiivisen yhteistyön visuaalisen alan asiantuntijoiden kanssa. Tieto- ja viestintäteknologian osaamisen käyttö laajentaa taiteen ja visuaalisen kulttuurin oppimisympäristön maailmanlaajuiseksi. Opetuksessa luodaan mahdollisuuksia verkko- ja mediaympäristöjen monipuoliselle käytölle, taiteidenvälisille ja koulun ulkopuolisille projekteille sekä globaalien kysymysten käsittelylle.

Helsingin museot, galleriat ja muut kulttuurilaitokset sekä luonnonympäristöt ovat olennaisia kuvataiteen oppimisympäristöjä, jotka mahdollistavat elämyksellisen taidekokemuksen ja aktiivisen yhteistyön visuaalisen alan asiantuntijoiden kanssa.

Vuosiluokilla 7–9 oppilaita ohjataan syventämään omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin sekä asettamaan määrätietoisia tavoitteita toiminnalleen. Helsingissä painotetaan muun muassa taiteen ja visuaalisen kulttuurin ajankohtaisiin ilmiöihin kuten instituutioiden ulkopuolelle jäävään taiteeseen syventymistä sekä nykytaiteen ja muotoilun sekä median uudistuneisiin prosesseihin tutustumista.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki kuvataiteessa vuosiluokilla 7-9

Tavoitteena ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä on oppilaiden sosiaalisten, psyykkisten ja motoristen lähtökohtien ja taitojen huomioon ottaminen. Taideoppimisen yksilöllinen ja yhteisöllinen luonne tukee oppilaan identiteettien rakentumista, osallisuutta ja hyvinvointia. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset ohjauksen tarpeet. Opetusta eriytetään tarvittaessa esimerkiksi ilmaisukeinojen, työtapojen ja oppimisympäristöjen valinnoilla. Opetustilanteissa oppilaat voivat hyödyntää vahvuuksiaan, soveltaa erilaisia työtapoja ja käyttää vaihtoehtoisia lähestymistapoja. Taideoppimiselle luodaan turvallinen, moninaisuutta kunnioittava ja itseilmaisuuksiin rohkaiseva ilmapiiri, jossa oppilaat saavat henkilökohtaista ohjausta ja tukea. Vaihtoehtoisia pedagogisia lähestymistapoja voidaan tarvita erityisesti havaintojen ja tunteiden visuaalisessa ilmaisussa sekä motoristen taitojen kehittämisessä. Ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä voidaan hyödyntää esimerkiksi leikinomaisuutta, pelejä ja eri aistialueisiin liittyviä kokemuksia. Vuosiluokilla 7-9 tavoitteena on vahvistaa oppilaan osaamista kuvataiteessa perusopetuksen jälkeisiin opintoihin valmistavasta näkökulmasta.

Oppilaan oppimisen arviointi kuvataiteessa vuosiluokilla 7-9

Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Se kohdistuu kaikkiin opetuksen tavoitteissa määriteltyihin taideoppimisen ulottuvuuksiin. Yksittäisten suoritusten rinnalla arvioinnissa painottuu oppimisprosessi. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan ymmärtämään ja arvioimaan omaa oppimisprosessiaan ja edistymistään. Se tehdään näkyväksi itse- ja vertaisarvioinneissa, portfolioissa ja yhteisissä tuntikeskusteluissa. Työskentelyä koskeva monipuolinen palaute kaikissa opiskelutilanteissa edistää oppilaiden mahdollisuuksia tarkastella omaa työskentelyään ja kehittyä työskentelytaidoissa. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. He osallistuvat itse arvioinnin suunnitteluun ja toteutukseen. Päättöarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona kuvataiteen opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena. Päättöarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut kuvataiteen oppimäärän tavoitteet. Päättöarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso kuvataiteen valtakunnallisiin päättöarvioinnin kriteereihin. Kuvataiteessa oppilaan osaaminen kehittyy kaikissa opetuksen tavoitteissa kuvatuilla taideoppimisen ulottuvuuksilla oppimäärän päättymiseen saakka Kahden vuosiviikkotunnin taito- ja taideaineen valinnaisen arviointi vaikuttaa emoaineen arvosanaan. 2 vvt valinnainen alkaa vuosiluokalta 8.

Valinnainen kuvataide -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T4 Ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan

T5 Ohjata oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä

T6 Rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan

T7 Ohjata oppilasta soveltamaan kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulkinnan menetelmiä

T8 Ohjata oppilasta tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle historian ja kulttuurin näkökulmista

T9 Innostaa oppilasta soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja kuvallisessa tuottamisessaan

T10 Ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin

T11 Kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla

Laaja-alaiset opinnot: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

KÄSITYÖ, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT)

Käsityön syventävissä opinnoissa (vuosiluokilla 8 ja 9) tietopohjaa ja taitoja syvennetään ja laajennetaan sekä valmistaudutaan perusopetuksen jälkeiseen elämään. Taide- ja taitoaineen ”emoaineesta” ja siihen liittyvästä taide- ja taitoaineen valinnaisista muodostuu jatkumo, joka perustuu ko. oppiaineen yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja keskeisiin sisältöihin.

Käsityö on monimateriaalinen oppiaine, jossa yhdistellään käsityöilmaisun, muotoilun ja teknologian aineksia. Tähän kuuluu tuotteen tai teoksen itsenäinen tai yhteisöllinen **suunnittelu, valmistus ja oman tai yhteisen käsityöprosessin arviointi. Käsityön tekeminen on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa toimintaa ja siinä toteutetaan ennakkoluulottomasti erilaisia visuaalisia, materiaalisia, teknisiä sekä valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja.** Käsityössä opetellaan ymmärtämään, arvioimaan ja kehittämään erilaisia teknologisia sovelluksia sekä käyttämään opittuja tietoja ja taitoja arjessa. Käsityössä kehitetään oppilaiden avaruudellista hahmottamista, tuntoaistia ja käsillä tekemistä, jotka edistävät motorisia taitoja, luovuutta ja suunnitteluosaamista. Opetuksella

vahvistetaan edellytyksiä monipuoliseen työskentelyyn. Käsityön merkitys on pitkäjänteisessä ja innovatiivisessa työskentelyprosessissa sekä itsetuntoa vahvistavassa, mielihyvää tuottavassa kokemuksessa. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset kiinnostuksen kohteet. Oppilaiden monipuolinen osaaminen sekä omien vahvuuksien tunnistaminen korostuu yhteisissä projekteissa sekä yhteisöllisessä toiminnassa. Ympäröivän materiaalsen maailman tuntemus luo perustaa kestäväälle elämäntavalle ja kehitykselle. Tähän sisältyy myös oppilaiden oma elämämpiiri, paikallinen kulttuuriperintö sekä yhteisön kulttuurinen moninaisuus. Käsityö kasvattaa eettisiä, tiedostavia, osallistuvia sekä osaavia ja yritteliäitä kansalaisia, jotka arvostavat itseään tekijöinä ja joilla on taito käsityöilmaisuun sekä halu ylläpitää ja kehittää käsityökulttuuria.

Oppiaineen tehtävä

Vuosiluokilla 8-9 oppilailla on mahdollisuus **vahvistaa ja syventää heidän omasta elämysmaailmasta nousevaa innovointia ja ongelmanratkaisua sekä käsityön tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista**. Käsityön opiskelu pohjautuu rakennetun ympäristön ja monimateriaalsen maailman havainnointiin, tutkimiseen ja tiedon soveltamiseen. Tekemisen taitoja syvennettäessä tunnistetaan myös erilaisia teknologisia toimintaperiaatteita ja niihin liittyviä käytännön ongelmia.

Tekstiilityö oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Monipuoliset laitteet, koneet, työvälineet ja ympäristöt mahdollistavat monimateriaalsen käsityön oppimisen ja vastuullisen työskentelyasenteen omaksumisen. Arkielämää, luontoa, rakennettua ja esineympäristöä havainnoidaan ja hyödynnetään käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa. Käsityössä hyödynnetään mobiililaitteita ja harjaannutaan kolmiulotteisten piirrosten ja mallien tekemiseen. Opetuksessa käytetään tekstiilityön työtapoja. Toiminnallista oppimista tuetaan tutkivan oppimisen projekteilla yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijoiden ja eri tahojen kanssa oppiaineiden rajoja ylittäen. Tekstiilityöhön tutustutaan museo- ja näyttely- ja yritysvierailuilla. Koulun oma ympäristö, Laajasalon saari, tarjoaa monipuoliset puitteet tutkia ja havainnoida sekä hyödyntää sitä oppilaan omassa käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen/tuen järjestämisessä on huomioida pedagogisesti erilaiset työ- ja vuorovaikutustavat, joilla tuetaan oppilaiden käsityötaitojen oppimista, suunnittelua ja yhteisöllistä työskentelyä. Yksilö-, ryhmä- ja yhteisöllisillä työtavoilla kannustetaan oppilaita osallisuuteen, aktiivisuuteen ja itseohjautuvuuteen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden erilaiset edellytykset ja tarpeet tekstiilityön opiskeluun ja tehdään sen mukaisia eriytettyjä ratkaisuja esimerkiksi käytettävien oppimisympäristöjen, työvälineiden, työtapojen ja työtehtävien valinnassa.

Oppilaan osaamisen arviointi

Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Arviointi perustuu kokonaiseen käsityön prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin sekä opiskelun aikana tehtyyn jatkuvaan arviointiin ja dokumentointiin. Huolehditaan siitä, että oppilaat tietävät arvioinnin perusteet. Eri vaiheiden dokumentointi toimii arvioinnin välineenä. Oppilaat saavat monipuolista palautetta edistymisestään ja osaamisestaan. Arvioinnilla tuetaan laaja-alaisen käsityötaitojen kehittymistä. Oppilaille annetaan erilaisia mahdollisuuksia osoittaa edistymistään ja kannustetaan omien vahvuuksien ylläpitämiseen sekä kehittymässä olevien taitojensa hallitsemiseen. Oppilaita ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan ja tarjotaan erilaisia tapoja tehdä itse- ja vertaisarviointia. Palautteen anto on vuorovaikutteista, jolloin myös opettaja saa palautetta käyttämistään menetelmistä tai työtavoista. Kahden vuosiviikkotuntin taito- ja taideaineen valinnaisen arviointi vaikuttaa emoaineen arvosanaan.

Ilmiöoppiminen ja käsityö

Käsityössä lähtökohdana on erilaisten laaja-alaisen teemojen kokonaisvaltainen tarkastelu oppiainerajat luontevasti ylittäen. Tekstiilityö tarjoaa hyvän mahdollisuuden ilmiöpohjaiseen oppimiseen ja tuo kaikkia aisteja vahvistaen myös kädet ilmiön tarkkailijaksi. Ilmiöt nousevat opetussuunnitelmien tavoitteista, mutta niihin on

yhdistetty ajankohtaisesti tarkoituksenmukaisia asioita todellisesta maailmasta / tulevaisuudesta. Käsiteltävät asiat ovat luonnollisessa kontekstissa; asiayhteys ja merkitys hahmotetaan laajemman kokonaisuuden kannalta.

2 vvt taito- ja taideaineiden valinnainen alkaa vuosiluokalta 8.

Käsityö, syventävä -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

- T1 Ohjata oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi
- T2 Ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn, tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan
- T3 Opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita
- T4 Ohjata oppilasta käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuaan
- T5 Ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa
- T6 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa
- T7 Ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä
- T8 Ohjata oppilasta taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämäntapaa

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

LIIKUNTA, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT)

Oppiaineen tehtävä

Liikunnan syventävissä opinnoissa (vuosiluokilla 8 ja 9) tietopohjaa ja taitoja syvennetään ja laajennetaan sekä valmistaudutaan perusopetuksen jälkeiseen elämään. Taide- ja taitoaineen ”emoaineesta” ja siihen liittyvästä taide- ja taitoaineen valinnaisista muodostuu jatkumo, joka perustuu ko. oppiaineen yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja keskeisiin sisältöihin.

Liikunnan syventävän kurssin tehtävänä on vaikuttaa oppilaiden hyvinvointiin tukemalla fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä sekä myönteistä suhtautumista omaan kehoon. Tunneilla harjoitellaan monipuolisesti liikuntaa. Tavoitteena on oppia lisää perustaitoja ja kehittää fyysistä kuntoa. Oppiaineessa tärkeitä ovat yksittäisiin liikuntatunteihin liittyvät positiiviset kokemukset ja oman innostuneisuuden löytyminen myös vapaa-ajan liikuntaan.

Oppilaat saavat tietoja ja taitoja erilaisissa liikuntatilanteissa toimimiseen. Liikunnan avulla kasvamiseen kuuluu toisia kunnioittava vuorovaikutus, vastuullisuus, pitkäjänteinen itsensä kehittäminen, tunteiden tunnistaminen ja säätely sekä myönteisen minäkäsityksen kehittyminen. Liikunta tarjoaa mahdollisuuksia iloon, keholliseen ilmaisuun, osallisuuteen, sosiaalisuuteen, rentoutumiseen, leikinomaiseen kisailuun ja ponnisteluun sekä toisten auttamiseen. Liikunnan opetuksen yhteydessä oppilas saa tietoa ja valmiuksia terveyden hyvinvoinnin ja hygienian edistämiseen.

Liikunnan syventävä kurssi -valinnaisaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Oppitunneilla korostuvat kehollisuus, fyysinen aktiivisuus ja yhdessä tekeminen. Liikunnan avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä tuetaan kulttuurista moninaisuutta.

Liikunnan tehtävää ja tavoitteita toteutetaan opettamalla turvallisesti ja monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä sisä- ja ulkotiloissa oppilaita osallistaen. Opetuksessa otetaan huomioon vuodenajat,

paikalliset olosuhteet sekä koulun ja ympäristön tarjoamat mahdollisuudet tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen yhteydessä korostetaan fyysistä aktiivisuutta ja yhteistoiminnallisuutta ylläpitäviä työtapoja, kannustavaa vuorovaikutusta ja toisten auttamista sekä henkisesti ja fyysisesti turvallista toimintaa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri on edellytys liikunnanopetuksen tavoitteiden saavuttamiselle. Toiminnan tulee antaa kaikille oppilaille mahdollisuus onnistumiseen ja osallistumiseen sekä tukea hyvinvoinnin kannalta riittävää toimintakykyä. Opetuksessa on keskeistä oppilaiden yksilöllisyyden huomioon ottaminen, turvallinen työskentelyilmapiiri sekä organisoinnin ja opetusviestinnän selkeys. Pätevyydenkokemuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tuetaan oppilaslähtöisillä ja osallistavilla työtavoilla, sopivilla tehtävillä ja rohkaisevalla palautteella.

Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään eri opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä sekä pyritään huomioimaan oppilaiden näkemyksiä liikuntatuntien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppilaiden kasvamista liikuntaan ja liikunnan avulla tuetaan monipuolisella, kannustavalla ja ohjaavalla palautteella ja arvioinnilla. Ne tukevat oppilaiden myönteistä käsitystä itsestä liikkujana. Palautteessa ja arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset vahvuudet sekä kehittymistarpeet ja tuetaan niitä. Liikunnan arviointi perustuu fyysisen-, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin. Arvioinnin kohteina ovat oppiminen ja työskentely.

Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä siten, että oppilailla on mahdollisuus osoittaa parasta osaamistaan. Oppilaita ohjataan itsearviointiin ja oppimisen arvioinnissa käytetään myös vertais- ja prosessiarviointia. Oppilaat ja opettajat keskustelevat yhdessä oppimisprosessista ja sen arvioinnista. Oppilasta tuetaan oman oppimisprosessinsa ja edistymisensä ymmärtämisessä ja näkyväksi tekemisessä koko oppimisprosessin ajan. Oppilas ymmärtää arvioinnin perusteet ja eri arviointimuodot sekä sen, miten itse voi vaikuttaa omaan oppimiseensa. Kahden vuosiviikkotunnin taito- ja taideaineen valinnaisen arviointi vaikuttaa emoaineen arvosanaan.

2 vvt taito- ja taideaineiden valinnainen alkaa vain vuosiluokalta 8.

Liikunnan syventävän kurssin laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

Fyysinen toimintakyky:

T1 kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen

T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja

T3 ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään tasapaino- ja liikkumistaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa

T4 ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään välineenkäsittelytaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri välineillä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa

T5 kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta

T7 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan

Sosiaalinen toimintakyky:

T8 ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelemään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen

T9 ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä ottamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista

Psyykkinen toimintakyky:

T10 kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnasta ja vahvistaa oppilaan itsenäisen työskentelyn taitoja

T11 huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevyydestä ja yhteisöllisyydestä

T12 auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L6, L7

MUSIIKKI, SYVENTÄVÄ (TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISENA 2 VVT)

Musiikin syventävien opintojen tehtävä

Musiikin syventävissä opinnoissa (vuosiluokilla 8 ja 9) tietopohjaa ja taitoja syvennetään ja laajennetaan sekä valmistaudutaan perusopetuksen jälkeiseen elämään. Taide- ja taitoaineen ”emoaineesta” ja siihen liittyvästä taide- ja taitoaineen valinnaisista muodostuu jatkumo, joka perustuu ko. oppiaineen yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja keskeisiin sisältöihin.

Musiikin syventävien opintojen tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Oppilaiden musiikillinen osaaminen laajenee, mikä vahvistaa myönteistä suhdetta musiikkiin ja luo pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Opetus rakentaa arvostavaa ja uteliasta suhtautumista musiikkiin. Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaiden musiikillisten taitojen ja musiikillisen ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaiden ajattelua ja oivalluskykyä kehitetään tarjoamalla säännöllisesti mahdollisuuksia äänen ja musiikin parissa toimimiseen, säveltämiseen sekä muuhun luovaan tuottamiseen. Oppilaat opiskelevat musiikkia monipuolisesti, mikä edesauttaa heidän ilmaisutaitojensa kehittymistä.

Opetus ohjaa oppilaita tulkitsemaan musiikin merkityksiä ja jäsentämään musiikkiin liittyviä tunteita ja kokemuksia. Oppilaat saavat tilaisuuksia oman oppimisensa suunnitteluun ja arviointiin. Heillä on mahdollisuus monipuoliseen luovaan musiikilliseen ilmaisuun ja musiikin tuottamiseen yksin ja yhdessä muiden kanssa.

Musiikin syventävien opintojen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on luoda pedagogisesti monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet ovat mahdollisia. Oppimisen ilo, luovaan ajatteluun rohkaiseva ilmapiiri sekä myönteiset musiikkikokemukset ja -elämykset innostavat oppilaita ja sitouttavat heidät kehittämään musiikillista osaamistaan. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikillisessa toiminnassa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki musiikin syventävissä opinnoissa

Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia opetusmenetelmiä, joilla huomioidaan oppilaiden eri taitotasoa. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä tilanteita, joihin jokainen oppilas voi osallistua omalla taitotasollaan jo opittua vahvistaen ja uutta oppien. Samalla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma- aloitteisuutta.

Oppilaan oppimisen arviointi musiikin syventävissä opinnoissa

Oppilas tarvitsee realistista ja samalla kannustavaa ja rohkaisevaa palautetta. Ohjaava palaute auttaa oppilasta hahmottamaan yhä paremmin soivaa musiikillista toteutusta, musiikillista ilmaisua ja musiikin merkityksiä.

Palautetta oppilas tarvitsee erityisesti, kun hän toteuttaa musiikin luovaan tuottamiseen liittyviä kokonaisuuksia. Oppilas arvioi itseään suhteessa asettamiinsa tavoitteisiin. Opetuksessa hyödynnetään vertaisoppimista ja opetellaan antamaan rakentavaa palautetta myös toisen työskentelystä. Kahden vuosiviikkotunnin taito- ja taideaineen valinnaisen arviointi vaikuttaa emoaineen arvosanaan.

2 vvt taito- ja taideaineiden valinnainen alkaa vuosiluokalta 8.

Musiikin syventävien opintojen laaja-alainen osaaminen ja sisällöt

Opetuksen tavoitteet

T1 Kannustaa oppilaita rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän jäsenenä

T2 Ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan

sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä

T3 Kannustaa oppilasta kehittämään edelleen soitto- ja

yhteismusisointitaitojaan rytmi, melodia- ja sointusoittimin

T5 Tarjota oppilaille mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin

elämykselliseen kuunteluun ja havainnointiin sekä ohjata oppilasta keskustelemaan havainnoistaan

T6 Kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa suhdetta musiikkiin ja ohjata heitä improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen

T7 Ohjata oppilasta musiikin tallentamiseen ja tieto- ja

viestintäteknologian luovaan käyttöön musiikin tekemisessä

T12 Ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, asettamaan tavoitteita

musiikilliselle oppimiselleen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin

Laaja-alainen osaaminen L1, L2, L5, L6, L7

Yhden vuosiviikkotunnin valinnaiset 8. ja 9. luokille

LUKIO-OPINTOIHIN VALMENTAVA ÄIDINKIELI (1 VVT)

Emoaine: Äidinkieli ja kirjallisuus

Oppiaineen tehtävä

Oppiaineen tehtävä on äidinkielen ja kirjallisuuden sisältämien taitojen syventäminen ja soveltaminen ryhmän vahvuuksien, tarpeiden ja kiinnostuksien sekä käytännön mahdollisuuksien (esimerkiksi yhteistyömahdollisuudet mm. oppilaitosten tai kirjastojen kanssa) mukaan. Kurssi pyrkii kehittämään erityisesti opiskelutaitoja: tekstitaitoja, tarkoituksenmukaista lukutaitoa sekä kirjoitustaitoja, joista oppilas hyötyy laajalti lukio-opinnoissa. Tarkoitus on saada oppilas tietoiseksi oppimisprosesseistaan.

Oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Oppiaineen opetus ei ole välttämättä sidottu luokka- tai koulutilaan. Mahdollisuuksien mukaan pyritään hyödyntämään sekä verkkoympäristöjä että koulun ulkopuolisia fyysisiä ympäristöjä.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Opettaja ohjaa jokaista oppijaa kurssin aikana henkilökohtaisesti, koska olennaista on juuri opiskelutaitojen kehittyminen. Kurssin tehtäviä voidaan valikoida oppilaskohtaisesti hyvin laajasti taitotasoin edeten.

Oppilaan oppimisen arviointi

Kurssilla tehtävistä töistä annetaan sekä sanallista että numeerista palautetta; kurssilla käytetään itse-, vertais- ja ohjaaja-arviointia. Painotusta pyritään saamaan itsearviointiin, jotta oppilaan oppimisen taidot kehittyvät sen kautta. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

Ilmiöoppiminen ja lukio-opiskeluun valmentava kurssi

Lukemis- ja kirjoittamisprosessien sekä tekstitaitojen opetus antaa laajalti mahdollisuuksia ylittää oppiainerajoja. Yhteistyö esimerkiksi reaaliaineiden kanssa on mahdollista ja jopa toivottavaa, jotta taitojen hyödyllisyyden tiedostaminen toimii motivoijana oppilaille. Oppilaslähtöisyyttä käytetään erityisesti tekstilajien sekä aihekokonaisuuksien ja työtapojen valinnassa.

Lukio-opintoihin valmentava äidinkieli -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 Rohkaista oppilasta kehittämään taitoaan toimia tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen koulun ja yhteiskunnan vuorovaikutustilanteissa

T2 Ohjata oppilasta syventämään muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistäitoja

T5 Ohjata oppilasta kriittiseen tekstien tulkintaan itsenäisesti ja ryhmässä

T6 Ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa suunnitella, tuottaa ja muokata tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä hyödyntämään eri tekstilajeja omien tekstien malleina ja lähteinä

T7 Auttaa oppilasta vakiinnuttamaan kirjoitetun yleiskielen normien ja eri tekstilajeissa tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden hallintaa

T8 Ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia

T12 Ohjata oppilasta havainnoimaan, miten kieltä käytetään eri tiedonaloilla

Sekä soveltuvien osien

T9 Innostaa oppilasta tutustumaan kirjallisuuden lajeihin, suomalaiseen kirjallisuuteen, sen historiaan ja yhteyksiin maailmankirjallisuuteen sekä ohjata tunnistamaan tekstin suhteita toisiin teksteihin

T10 Auttaa oppilasta avartamaan kulttuurinäkemystään ja erittelemään koulun ja yhteiskunnan monikielisyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta sekä tunnistamaan kulttuurien samanlaisuuksia ja erilaisten ilmiöiden kulttuurisidonnaisuutta

T11 Ohjata oppilasta vakiinnuttamaan myönteistä käsitystä itsestään viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana, ohjata häntä näkemään ja vertaamaan erilaisia oppimistyyliä ja tapoja sekä oppimaan muilta

T13 Kannustaa oppilasta kehittämään tiedonhankintataitoja, oman työskentelyn suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

ILMAISUTAITO (1 VVT)

Emoaine: Äidinkieli ja kirjallisuus

Oppiaineen tehtävä

Ilmaisutaito monipuolistaa ja vahvistaa oppijan käsitystä itsestään ilmaisijana ja ryhmässä toimijana. Kurssi pyrkii antamaan taitoja erilaisiin ilmaisutilanteisiin, esim. suullinen, kehollinen ja kirjallinen ilmaisu.

Oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Oppimisympäristöjä ja työtapoja pyritään käyttämään mahdollisimman monipuolisesti oppiaineen luonne ja Helsingin tarjoamat mahdollisuudet huomioon ottaen.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Opettaja huomioi oppilaan henkilökohtaisen tuen tarpeen eri työskentelyprosesseissa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Kurssin mittaan annetaan sanallista palautetta, käytetään itse-, vertais- ja ohjaaja-arviointia. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

Ilmiöoppiminen ja Ilmaisutaito

Oppiaine mahdollistaa monien laaja-alaisten ilmiöiden käsittelyn sekä kokien että tehden. 1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Ilmaisutaito-oppiaineen ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 ohjata oppilasta laajentamaan taitoaan toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä

T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan

T3 ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman keinoin

T4 kannustaa oppilasta syventämään viestijäkuvaansa niin, että hän oppii havainnoimaan omaa viestintäänsä, tunnistamaan vahvuuksiaan sekä kehittämisalueitaan erilaisissa, myös monimediaisissa viestintäympäristöissä

Laaja-alainen osaaminen: L2, L3, L4, L6, L7

LUKIO-OPINTOIHIN VALMENTAVA MATEMATIIKKA (1 VVT)

Emoaine: Matematiikka

Oppiaineen tehtävä

Lukion matematiikan opintoihin valmentavan valinnaiskurssin sisältö päätetään yhdessä oppilaiden kanssa. Kurssin tehtävä on valmentaa lukion opintoihin. Kurssilla kerrataan oppilaiden toivomia peruskoulun matematiikan asioita ja tutustutaan muutamiin lukion kurssien sisältöihin. Matematiikan opetuksen tehtävänä on kehittää oppilaiden loogista, täsmällistä ja luovaa matemaattista ajattelua. Matematiikan opiskelu on tavoitteellista ja pitkäjänteistä toimintaa, jossa oppilaat ottavat vastuuta omasta oppimisestaan. Opetus ohjaa oppilaita ymmärtämään matematiikan hyödyllisyyden omassa elämässään ja laajemmin yhteiskunnassa. Opetus kehittää oppilaiden kykyä käyttää ja soveltaa matematiikkaa monipuolisesti.

Lukio-opintoihin valmentavan matematiikan valinnaiskurssin oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Helsingissä opetuksen visiona on uudistuva, tulevaisuuden koulu. Opetuksen lähtökohdiksi valitaan oppilaita kiinnostavia aiheita, ilmiöitä ja niihin liittyvistä ongelmia. Konkretia toimii edelleen tärkeänä osana matematiikan opiskelua. Rohkaistaan oppilaita käyttämään ajattelua tukevia piirroksia ja välineitä. Opetuksessa käytetään vaihtelevia työtapoja ja Helsingin tarjoamia mahdollisuuksia matematiikan opetuksen elävöittämiseen. Ongelmia matematisoidaan, ratkaistaan ja tulkitaan yksin ja yhdessä. Yhdessä työskennellessä jokainen toimii sekä itsensä että ryhmän hyväksi. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään opetuksen, oppimisen, tuottamisen, arvioinnin sekä luovuuden välineenä

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Oppilaille korostetaan asioiden ymmärtämisen tärkeyttä. Oppilaita tuetaan suurempien asiakokonaisuuksien hahmottamisessa ja yhteyksien löytämisessä. Sisältöjä voidaan rikastuttaa syventämällä yhteisesti käsiteltävää aihetta oppilaiden kiinnostuksen ja taitotason mukaan.

Oppilaan oppimisen arviointi

Monipuolisella arvioinnilla ja kannustavalla palautteella tuetaan matemaattisen ajattelun ja itseluottamuksen kehittymistä ja ylläpidetään ja vahvistetaan opiskelumotivaatiota. Palaute tukee oppilaiden myönteistä minäkuvaa matematiikan oppijana. Arviointi ohjaa oppilaita kehittämään matematiikan osaamistaan ja ymmärtämistään sekä pitkäjänteisen työskentelyn taitoja. Palaute auttaa oppilaita huomaamaan, mitä tietoja ja taitoja tulisi edelleen kehittää ja miten.

Oppilailla on aktiivinen rooli arvioinnissa. Oppilaat osallistuvat aktiivisesti arvioinnin suunnitteluun ja toteutukseen sekä tavoitteen asettamiseen. Itsearviointissa oppilaat oppivat asettamaan tavoitteita oppimiselleen ja havainnoimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin.

Oppilailla tulee olla mahdollisuus osoittaa osaamistaan eri tavoin. Lisäksi arvioinnissa kiinnitetään huomiota tekemisen tapaan ja taitoon perustella ratkaisuja sekä ratkaisujen rakenteeseen ja oikeellisuuteen. Arvioinnissa otetaan huomioon myös taito hyödyntää välineitä mukaan lukien tieto- ja viestintäteknologian osaamista. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

Ilmiöoppiminen ja Lukio-opintoihin valmentava matematiikka -valinnaiskurssi

Matematiikka oppiaineena on luontevasti yhdistettävissä eri ilmiöihin ja muihin oppiaineisiin. Ilmiöitä voidaan mallintaa matematiikan avulla ja ilmiöitä voidaan lähestyä kaikkien sisältöjen kautta. Ilmiöoppiminen mahdollistaa matematiikan soveltamisen ja luovan matemaattisen ajattelun.

Tämä 1 vvt valinnainen on suunnattu 9. luokkalaisille

Lukio-opintoihin valmentava matematiikka -valinnaiskurssin ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

Merkitys, arvot ja asenteet

T1 vahvistaa oppilaan motivaatiota, myönteistä minäkuvaa ja itseluottamusta matematiikan oppijana

Työskentelyn taidot

T3 ohjata oppilasta havaitsemaan ja ymmärtämään oppimiensa asioiden välisiä yhteyksiä

T4 kannustaa oppilasta harjaantumaan täsmälliseen matemaattiseen ilmaisuun suullisesti ja kirjallisesti

T5 tukea oppilasta loogista ja luovaa ajattelua vaativien matemaattisten tehtävien ratkaisemisessa ja siinä tarvittavien taitojen kehittämisessä

T6 ohjata oppilasta arvioimaan ja kehittämään matemaattisia ratkaisujaan sekä tarkastelemaan kriittisesti tuloksen mielekkyyttä

T7 rohkaista oppilasta soveltamaan matematiikkaa muissakin oppiaineissa ja ympäröivässä yhteiskunnassa

T8 ohjata oppilasta kehittämään tiedonhallinta- ja analysointitaitojaan sekä opastaa tiedon kriittiseen tarkasteluun

Käsitteelliset ja tiedonalakohtaiset tavoitteet

T10 ohjata oppilasta vahvistamaan päättely- ja päässälaskutaitoa ja kannustaa oppilasta käyttämään laskutaitoaan eri tilanteissa

T12 tukea oppilasta laajentamaan lukukäsitteen ymmärtämistä reaalilukuihin

T15 Ohjata oppilasta harjoittelemaan funktion kuvaajan tulkitsemista ja tuottamista

T17 ohjata oppilasta ymmärtämään ja hyödyntämään suorakulmaiseen kolmioon ja ympyrään liittyviä ominaisuuksia

Laaja-alainen osaaminen: L1, L3, L4, L5

OHJELMOINNILLINEN AJATTELU (1VVT)

Emoaine: Matematiikka

Oppiaineen tehtävä

Ohjelmointi on aihealue, jonka kanssa jokainen joutuu tulevaisuuden työelämässä entistä enemmän tekemisiin, kun teknisiä ratkaisuja rakennetaan helpottamaan työntekoa. Tämä ei tarkoita, että jokaisen pitäisi osata kirjoittaa jotain ohjelmointikieltä, vaan jokaisen pitää ymmärtää ohjelmoinnin laaja-alaisuutta. Ilman ohjelmoinnillista ajattelua kirjoitettava ohjelma toteuttaa suppeaa tehtävää eikä sillä saada maksimaalista hyötyä irti.

Ohjelmoinnillisen ajattelun kurssin tavoitteena on saada oppilas ymmärtämään, että toimivan ja käyttökelpoisen tietokoneohjelman tekemiseen vaaditaan mm.

- laaja-alaista tietämystä ratkaistavasta ongelmasta
- sosiaalisten elementtien ymmärtäminen, koska ohjelmistoprojektien epäonnistuminen johtuu enemmän huonoista henkilökemioista kuin rahan puutteesta
- abstraktista ajattelua ja logiikkaa
- kompromissien tekemistä
- ongelman jakamista pienemmiksi ongelmiksi
- poikkeavia ongelmanratkaisutaitoja, kuten heuristiikkojen käyttämistä
- poikkitieteellisyyttä eli kykyä yhdistellä eri tieteenaloja
- eettisten kysymysten ratkaisemista
- skaalautuvuuden ymmärtämistä eli hyödyntäminen suuremmissa kokonaisuuksissa
- ohjelmoinnin peruselementit, oikeellisuus ja kompleksisuus
- algoritmien suunnittelua
- luokittelu ja tiedon käsittely

Oppilaan oppimisen arviointi

Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

Yllä mainitut asiakokonaisuudet ovat hyödyllisiä myös muissa työelämän tehtävissä. Ohjelmoinnin yhteydessä ne ovat aina läsnä.

Ohjelmoinnillinen ajattelu -oppiaineen ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Laaja-alaiset tavoitteet: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Opetuksen tavoitteet

Vahvistavat matematiikan päättöarvioinnin tavoitteita: T3, T8, T9, T20

FYSIIKAN SYVENTÄVÄ VALINNAISKURSSI (1 VVT)

Emoaine: Fysiikka

Fysiikan syventävän kurssin tavoite

Fysiikan syventävän kurssin tavoitteena on tutustua hieman laajemmin johonkin fysiikan osa-alueeseen, kuten esimerkiksi tähtitieteeseen. Kurssin sisältö voidaan suunnitella yhdessä oppilaiden kanssa. Mahdollisuuksien mukaan kurssilla tutustutaan myös fysiikan jatko-opiskelumahdollisuuksiin ja työpaikkoihin. Fysiikan syventävän valinnaiskurssin opetuksen tehtävänä on tukea oppilaiden luonnontieteellisen ajattelun sekä maailmankuvan kehittymistä. Fysiikan opetus auttaa ymmärtämään fysiikan ja teknologian merkitystä jokapäiväisessä elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa. Opetus tukee oppilaiden valmiuksia keskustella fysiikan ja teknologian asioista ja ilmiöistä. Aikaisemmat kokemukset, uudet havainnot ja näkökulmat muokkautuvat oppilaiden ja opettajien vuorovaikutuksessa johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi kohti luonnontieteellisten teorioiden mukaista käsitystä ympäröivästä todellisuudesta.

Opetus ohjaa luonnontieteille ominaiseen ajatteluun, tiedonhankintaan, tietojen käyttämiseen, ideointiin, vuorovaikutukseen sekä tiedon luotettavuuden ja merkityksen arviointiin eri tilanteissa. Fysiikan opetuksen lähtökohtana ovat luonnosta ja teknologisesta ympäristöstä tehdyt havainnot ja tutkimukset. Opetuksen tehtävänä on ohjata oppilaita hahmottamaan fysiikan osaamisen merkitystä myös jatko-opintojen ja työelämän kannalta.

Fysiikan syventävän valinnaiskurssin oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Helsingissä opetuksen visiona on uudistuva, tulevaisuuden koulu. Monipuolisilla työtavoilla ja oppimisympäristöillä tuetaan fysiikan tavoitteiden saavuttamista. Kokeellisessa työskentelyssä noudatetaan työturvallisuuslainsäädäntöä ja erityisesti nuoria työntekijöitä koskevia rajoituksia. Oppimisympäristöissä käytetään tieto- ja viestintäteknologian osaamista luontevalla tavalla. Fysiikan ja teknologian soveltamiseen voidaan tutustua monipuolisesti. Koulun tilojen lisäksi hyödynnetään Helsingin tarjoamia mahdollisuuksia sekä yhteistyötä yritysten ja asiantuntijoiden kanssa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Erilaisilla malleilla ja niiden käyttötavoilla voidaan myös haastaa oppilaiden kehittyviä abstraktin ajattelun taitoja. Ohjaus ja tuki, työtapojen valinta, osallisuus toiminnan suunnittelussa sekä onnistumisen kokemukset tukevat oppilaiden oppijaminäkuvan vahvistumista.

Oppilaan oppimisen arviointi

Monipuolista arviointia tukee työskentelyn jäsentäminen pienemmiksi kokonaisuuksiksi, joilla on omat tavoitteensa ja arviointiperusteensa. Työskentelyn etenemistä ohjataan rakentavan palautteen ja kysymysten avulla. Kannustava palaute tukee erityisesti tutkimisen taitojen kehittymistä ja motivaation rakentumista. Arviointi perustuu myös työskentelyn havainnointiin. Tuotosten sisällön lisäksi arvioidaan ja dokumentoidaan oppimisprosessia ja työn eri vaiheita kuten kysymysten muodostamista, aiheen rajaamista, tiedonhakua, näkökulmien perustelemista, käsitteiden käyttöä, ilmaisun selkeyttä ja työn loppuun saattamista.

Oppilailla on aktiivinen rooli arvioinnissa. Oppilaat osallistuvat aktiivisesti arvioinnin suunnitteluun ja toteutukseen sekä tavoitteen asettamiseen. Oppilaiden itsearviointia sekä opettajan ja oppilaiden välisiä keskusteluja käytetään arvioinnin tukena. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

Ilmiöoppiminen fysiikan syventävällä kurssilla

Fysiikka on luontevasti yhdistettävissä eri ilmiöihin ja muihin oppiaineisiin. Fysiikka tarjoaa ilmiöoppimiseen luonnontieteellisen tutkimisen taitoja, kuten luovaa ja kriittistä ajattelua. Ilmiöoppiminen ohjaa oppilasta soveltamaan fysiikan tietojaan ja taitojaan sekä tarjoaa mahdollisuuksia tutustua fysiikan soveltamiseen erilaisissa tilanteissa.

1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Fysiikan syventävän valinnaisaineen ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 kannustaa ja innostaa oppilasta fysiikan opiskeluun

T3 ohjata oppilasta ymmärtämään fysiikan osaamisen merkitystä omassa elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa

T5 kannustaa oppilasta muodostamaan kysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä sekä kehittämään kysymyksiä edelleen tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdiksi

T8 ohjata oppilasta ymmärtämään teknologisten sovellusten toimintaperiaatteita ja merkitystä.

HISTORIAN JALANJÄLJISSÄ (1 VVT)

Emoaine: Historia

Oppiaineen tehtävä

Historian opetuksen tehtävänä on syventää oppilaan historiatietoisuutta, herättää oppilaan kiinnostus menneisyyden tapahtumiin sekä ilmiöihin. Historia auttaa oppilasta ymmärtämään menneisyyttä, nykyisyyttä ja yksilön merkitystä historiallisena toimijana.

Historian valinnaiskursilla oppilaat valitsevat aiheita oman kiinnostuksensa pohjalta. Tämä mahdollistaa eri aikakausien ja koko maailman tapahtumien tarkastelun kursilla. Menneisyyden vaikutuksen ymmärtäminen nykypäivässä on kurssin painopisteenä. Tavoitteena on ohjata oppilaita valitsemaan ja tutkimaan aiheita, joita ei historian opetuksessa ole muutoin välttämättä käsitelty tai syventämään jo aiemmin oppimiaan sisältöjä. Historiaa opiskellessaan oppilas syventyy historian tutkimuksen perusteisiin ja tiedon luotattavuuden arviointiin. Historian avulla kehittyä oppilaan oivalluskyky. Hän tutustuu historiallisten tapahtumien taustalla vaikuttaviin tekijöihin ja menneisyyden ihmisten toiminnan motiiveihin. Historian avulla oppilas rakentaa omaa identiteettiään ja perehtyy erilaisten kulttuurien alkuperään ja kehitykseen. Tämän avulla kehittyä oppilaiden kulttuurinen vuorovaikutus, ilmaisu ja erilaisuuden ymmärtäminen. Historian opetus tukee oppilaiden oman identiteetin kehittymistä ja perehdyttää kulttuurien vaikutuksiin yksilöihin ja yhteiskuntiin. Opetuksessa korostetaan vuorovaikutuksellisia ja tutkimuksellisia työtapoja.

Historian jalanjäljissä -oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Oppimis- ja työympäristöt valitaan oppilaiden itse valitsemien aiheiden pohjalta. Kurssin alussa suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa kurssin sisältö, tavoitteet, menetelmät ja arviointi. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua aktiiviseksi kansalaiseksi käyttämällä monipuolisia toiminnallisia työtapoja. Jatkuva ajankohtaisten asioiden ja tapahtumien seuraaminen, analysoiminen ja niistä keskusteleminen on keskeistä. Vuorovaikutus yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa on niin ikään tärkeää. Opetuksessa voidaan käyttää myös oppiainerajat ylittäviä lähestymistapoja esimerkiksi erilaisten projektien yhteydessä.

Yhteistoiminnallisten työtapojen lisäksi tutkiva oppiminen korostuu. Median tarkastelulla ja tieto- ja viestintätekniikan osaamisen hyödyntämisellä on keskeinen osa opiskelussa. Historian opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä. Sähköisiä oppimisympäristöjä, uusinta tieto- ja viestintätekniikan osaamista ja sosiaalista mediaa pyritään käyttämään monipuolisesti. Oppilaita innostetaan hankkimaan tietoa myös draaman, elokuvien, pelien ja kirjallisuuden avulla. Näiden avulla oppilas kehittää monipuolisesti omaa identiteettiään, kriittistä arviointikykyä ja historiallisen ajattelun taitoja. Työskentelyote on tutkiva ja siinä käytetään historiatieteelle tyypillisiä menetelmiä. Historian työtavoissa korostuvat ennen kaikkea oppilaslähtöiset tutkivat työtavat, vuorovaikutuksellisuus, elämyksellisyys ja toiminnallisuus.

Historiassa voidaan tehdä tiivistä yhteistyötä muiden oppiaineiden kuten äidinkielen ja kirjallisuuden kanssa. Erilaisten tekstien ymmärtäminen ja tuottaminen sekä suullinen ja kirjallinen käsitteiden avaaminen tarjoavat hyvän mahdollisuuden oppiainerajat ylittävään yhteistyöhön. Oppiainerajat ylittävä yhteistyö äidinkielen kanssa vahvistaa oppilaan tekstin ymmärtämistä, tiedon soveltamista ja vertailua. Myös muiden oppiaineiden kanssa tehtävä yhteistyö syventää historian opiskelua ja tekee siitä elämyksellisempää ja toiminnallisempaa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Historian valinnaisella kurssilla vahvistetaan oppilaiden tutkivaan oppimiseen liittyviä taitoja: lähteiden vertailua, tutkimuskysymysten asettamisesta ja omien tulkintojen tekemistä. Oppilaita ohjataan kirjallisen ilmaisemisen

lisäksi eläytymään historiallisiin tapahtumiin esimerkiksi draaman ja kuvallisen ilmaisun keinoja hyödyntäen. Historian opiskeluun soveltuvia oppimisstrategioita ja erilaisia käsitteitä syvennetään. Havainnollistamisessa apuna käytetään kuvia, videoita, karttoja ja kaavioita. Tarvittaessa historian tekstejä yksinkertaistetaan ja käsitteitä avataan oppilaiden yksilölliset tarpeet, kielellinen tausta ja oppimistyyli huomioiden. Apuna voidaan käyttää esimerkiksi kuvia, käsitekarttoja ja tukisanalistoja.

Oppilaan oppimisen arviointi

Historian arviointi perustuu oppilaan oppimisprosessin sekä monipuolisten kirjallisten, suullisten ja kuvallisten tuotosten arviointiin. Ohjaava, kannustava ja jatkuva palaute sekä itse- ja vertaisarviointi rohkaisee oppilasta omiin tulkintoihin ja näkemystensä argumentointiin. Sisältöjen yksityiskohtaisen muistamisen sijaan arvioinnissa kiinnitetään huomiota tiedon soveltamiseen sekä historiallisen ajattelun kehittymiseen ja hallintaan. Pääpaino historiassa on suurten linjojen ja historian syy-seuraus-suhteiden ymmärtämisessä. Kirjallisten tehtävien ohella arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden monimuotoiset työskentelyn ja tuottamisen tavat. Historian osaamisen kehittyminen on kumulatiivinen prosessi, jossa opiskeltavia sisältöjä käytetään oppilaiden historiallisen ajattelun vahvistamiseen.

Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty. Osoitettu osaaminen voi korottaa historian päättöarvosanaa.

Ilmiöoppiminen ja Historian jalanjäljissä -kurssi

Historia on oppiaine, jonka avulla on hyvä tutustua ympäröivän maailman ja yhteiskunnan todellisiin ilmiöihin eri näkökulmista. Yhteistyötä eri oppiaineiden ja luokka-asteiden välillä on helppo toteuttaa. Oppilaat osallistuvat tarkasteltavien ilmiöiden valintaan, oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun, työtapojen valintaan sekä arviointiin. Työskentelyote on tutkiva ja siinä käytetään historiatieteelle tyyppillisiä menetelmiä.

Yhteistyö eri oppiaineiden kuten äidinkielen ja kirjallisuuden tai muiden yläkoulun oppiaineiden kanssa (esim. maantieto, katsomusaineet, taito- ja taideaineet) rikastuttaa oppimista. Äidinkielen kanssa tehtävä yhteistyö voi olla esimerkiksi historiaan liittyvien tekstien ymmärtämistä, tuottamista ja vertailua. Historian ja muiden oppiaineiden yhteistyö syventää historian ymmärtämistä ja tulkintojen tekemistä ja tekee historian opiskelusta samalla elämyksellistä ja toiminnallista.

1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Historian jalanjäljissä -oppiaineen ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

Merkitys, arvot ja asenteet

T1 Ohjata oppilasta kiinnostumaan syvällisemmin historiasta tiedonalana ja identiteettiä rakentavana oppiaineena.

Tiedon hankkiminen menneisyydestä

T2 Aktivoida oppilasta hankkimaan historiallista tietoa sekä arvioimaan tiedonlähteiden luotettavuutta.

T3 Auttaa oppilasta ymmärtämään, että historiallista tietoa voidaan tulkita eri tavoin. Historian ilmiöiden ymmärtäminen

T4 Vahvistaa oppilaan kykyä ymmärtää historiallista aikaa ja siihen liittyviä käsitteitä.

T5 Ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisten toimintaan ja päätöksentekoon vaikuttaneita tekijöitä erilaisissa historiallisissa tilanteissa.

T6 Auttaa oppilasta arvioimaan erilaisia syitä historiallisille tapahtumille ja ilmiöille.

T7 Ohjata oppilasta analysoimaan historiallista muutosta ja jatkuvuutta.

Historiallisen tiedon käyttäminen

T8 Kannustaa oppilaita tulkintojen tekemiseen.

T9 Ohjata oppilasta selittämään ihmisen toiminnan tarkoituksiperiä.

T10 Ohjata oppilasta ohjataan selittämään, miksi historiallista tietoa

T11 Harjaannuttaa oppilasta käyttämään erilaisia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan oman perustellun

tulkintansa niiden pohjalta.

T12 Ohjata oppilasta arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja historiantietämyksensä avulla.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

YRITTÄJYYS (1 VVT)

Emoaine: Yhteiskuntaoppi

Oppiaineen tehtävä

Yrittäjyyden valinnaisaine tukee ja täydentää yhteiskuntaopin opiskelua. Oppiaineen tavoitteet ovat osa yhteiskuntaopin opetuksen tavoitteita. Yrittäjyyden valinnaisaineen tavoite on opettaa oppilaita ymmärtämään yrittäjyyden ja yritysten merkitys yhteiskunnassa sekä oppilaiden omassa elämässä. Yrittäjyys tukee oppilaiden työelämätaitoja ja oman tulevaisuuden suunnittelun taitoja. Yrittäjyyden kaksi puolta eli sisäinen yrittäjyys (yritteliäs asenne) ja ulkoinen yrittäjyys (yrityksen omistaminen) ovat opiskelun kohteena.

Yrittäjyyden oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua aktiivisiksi kansalaisiksi käyttämällä monipuolisia toiminnallisia työtapoja ja oppimisympäristöjä. Yrittäjyyden opiskelussa keskeistä on ajankohtaisten asioiden ja tapahtumien seuraaminen eri tiedotusvälineissä ja niiden analysointi. Vuorovaikutus yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa on niin ikään tärkeää.

Yrittäjyyden opetuksessa hyödynnetään koulun, lähiympäristön ja koko Helsingin tarjontaa (yritykset, kansalaisjärjestöt, kaupunginosaseurat). Sähköisiä oppimisympäristöjä, uusinta tieto- ja viestintäteknikkaa ja sosiaalista mediaa käytetään monipuolisesti yrittäjyyden opetuksessa. Oppimisympäristöinä hyödynnetään myös oppilaiden omia tietoteknisiä laitteita. Yrittäjyyden työtavoissa korostuvat ennen kaikkea oppilaslähtöiset työtavat, vuorovaikutuksellisuus, elämyksellisyys ja toiminnallisuus.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Keskeistä yrittäjyydessä on oppilaan kommunikoinnin taitojen, osallisuuden ja yhteistyötaitojen vahvistaminen. Oppilasta ohjataan vastuulliseen rahankäyttöön, tulojen ja menojen hallintaan sekä talouden peruskäsitteiden hallintaan. Oppilaita ohjataan ymmärtämään erilaisia näkökulmia, ilmaisemaan ja perustelemaan mielipiteitään sekä hankkimaan, vertailemaan ja soveltamaan tietoa. Opiskeluun soveltuvia oppimisstrategioita ja erilaisia käsitteitä syvennetään. Havainnollistamisessa apuna käytetään kuvia, videoita, karttoja ja kaavioita. Tarvittaessa käytettäviä tekstejä yksinkertaistetaan ja käsitteitä avataan oppilaiden yksilölliset tarpeet, kielellinen tausta ja oppimistyyli huomioiden. Apuna voidaan käyttää esimerkiksi kuvia, käsitekarttoja ja tukisanalistoja.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppimisen arviointi on yrittäjyydessä oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Monipuolisella palautteella oppilaita kannustetaan toimimaan aktiivisesti omissa lähiyhteisöissään ja soveltamaan käytännön arjessa yhteiskunnallista ja taloudellista osaamistaan. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden monimuotoiset toiminnan ja tuottamisen tavat.

Kahden vuosiviikkotunnin yrittäjyyden arvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso yhteiskuntaopin valtakunnallisiin päättöarvioinnin kriteereihin.

Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty. Yhden vuosiviikkotunnin yrittäjyydessä osoitettu osaaminen voi korottaa yhteiskuntaopin arvosanaa.

Yrittäjyudessa arviointi perustuu oppilaan oppimisprosessin sekä monipuolisten kirjallisten, suullisten ja kuvallisten tuotosten arviointiin. Myös kannustava ja jatkuva palaute sekä itse- ja vertaisarviointi ovat tärkeässä roolissa yrittäjyden oppimisen kannalta.

Ilmiöoppiminen ja Yrittäjyys

Yrittäjyys on oppiaine, jonka avulla on hyvä tutustua ympäröivän maailman ja talouden todellisiin ilmiöihin eri näkökulmista.

Yhteistyötä voidaan tehdä yksittäisten tai useampien oppiaineiden kanssa. Tämä yhteistyö on luontevaa esimerkiksi äidinkielen, matematiikan ja katsomusaineiden kanssa. Yrittäjyden sekä taito- ja taideaineiden yhteistyö syventää yhteiskunnallista ymmärrystä ja tekee yhteiskuntaopin opiskelusta samalla elämyksellistä ja toiminnallista.

1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Yrittäjyden ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T4 ohjata oppilasta syventämään ja pitämään ajan tasalla yhteiskuntaa, talouden toimintaa ja yksityistä taloudenpitoa koskevia tietojaan ja taitojaan sekä arvioimaan kriittisesti median roolia ja merkitystä

T5 rohkaista oppilasta kehittymään yritteliääksi ja vastuulliseksi taloudelliseksi toimijaksi, joka tuntee yrittäjyyttä ja työelämää sekä niiden tarjoamia mahdollisuuksia ja osaa suunnitella omaa tulevaisuuttaan

T8 ohjata oppilasta talouden perusteiden ymmärtämiseen, oman talouden hallintaan ja vastuulliseen kuluttamiseen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti

Laaja-alainen osaaminen: L1, L3, L4, L5, L6

LEIVONTA (VALINNAISENA AINEENA 1 VVT)

Emoaine: Kotitalous

Oppiaineen tehtävä

Kurssilla käydään läpi leipomisen perusteet, tehdään perustaikinoita, perinneleivonnaisia, eri maiden leivonnaisia sekä vuodenaikaan liittyviä sekä trendien ajankohtaisia leivonnaisia. Kurssilla hyödynnetään myös oppilaiden omaa luovuutta erilaisten leivonnaisten kehittelyssä. Mahdollisuuksien mukaan harjoitellaan kahvilatoimintaa oppilaskunnan kioskissa myymällä itsetehtyjä leivonnaisia. Opiskeluun kuuluu myös elintarvikehygienian perusteet.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Opetuksessa hyödynnetään luokkatilaa sekä koulutiloja ja kouluympäristöä sekä digitaalisia ympäristöjä ja yhteistyöverkostoja. Opiskelussa pyritään osaamisen jakamiseen sekä omatoimiseen työskentelyn suunnitteluun ja yhteistyöhön. Kotitalouden työtavat on esitelty kotitalouden yleisessä osiossa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki vuosiluokilla

Kotitaloudessa opetukselliset menetelmät tulee olla monipuolisia niin, että ne mahdollistavat erilaisten oppilaiden oppimisen tarpeiden aidon kohtaamisen. Käytännön toimintataitojen tukemisen suunnittelussa korostuu arjen ilmiöiden ja oppimistilanteiden yhteensovittaminen. Oppilaille tarjotaan mahdollisuus harjoitella erilaisia taitoja käytännössä ja autenttisissa tilanteissa. Yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen tukemisessa keskitytään sosiaalisten tilanteiden harjoitteluun ja aidon vuorovaikutuksen syntymiseen.

Kotitaloudessa ohjataan siihen, että oppilaan omatoimisuus, motivaatio ja vastuu tehtävistä kasvaa vähitellen. Ohjauksen tavoitteena on työskentelyn kehittyminen vuorovaikutteiseksi, pitkäjänteiseksi ja tietoperustaiseksi.

Oppilaan oppimisen arviointi vuosiluokilla 8-9

Kotitaloudessa oppimisen arviointi on monimuotoista, ohjaavaa ja kannustavaa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota käytännön toimintataitoihin, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoihin sekä tiedonhallintataitoihin. Oppimisen dokumentoinnin ja arvioinnin tulee olla monipuolista niin, että se kohdistuu oppimisprosessin eri vaiheisiin. Monipuoliset arviointimenetelmät pitävät sisällään myös itsearviointia ja vertaisarviointia oppilaita kannustaen ja yhdessä keskustellen. Oppilaalle tulee antaa mahdollisuus osallistua aktiivisesti arvioinnin suunnitteluun ja toteutukseen sekä tavoitteiden asettamiseen. Arvioinnin tulee olla oppimista tukevaa ja oppilasta kannustavaa. Arvioinnissa ei huomioida oppilaan asennetta oppiainetta kohtaan. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

Ilmiöoppiminen

Kotitaloudessa eheyttämisen tavoitteena on auttaa oppilasta jäsentämään omia kokemuksiaan arkielämästä, koulumaailmasta ja ympärivästä yhteiskunnasta mielekkäiksi kokonaisuuksiksi sekä yhdistelemään ja soveltamaan eri tiedonalojen tietoja ja taitoja. Leivontakurssia voidaan integroida yrittäjyyskurssin aihepiiriin. Kotitalouden opetuksessa oppiminen on parhaimmillaan kokonaisvaltaista ja kokemuksellista, ja erityispiirteensä korostuu toiminnallisuus ja sosiaalinen vuorovaikutus. Oppiainesisällöt ovat tuttuja ja koskettavat oppilaan omaa arkea.

Leivonta -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1/T4 Ohjata oppilasta suunnittelemaan, organisoimaan ja arvioimaan työtään, toimintaansa, ajankäyttöään ja työn etenemistä sekä ylläpitämään järjestystä oppimistehtävien aikana

T2 Ohjata oppilasta harjoittelemaan kotitalouden hallinnassa tarvittavia kädentaitoja sekä kannustaa luovuuteen ja estetiikan huomioimiseen

T3 Ohjata ja rohkaista oppilasta valitsemaan ja käyttämään hyvinvointia edistävää ja kestävää kulutuksen mukaisesti materiaaleja, työvälineitä laitteita sekä tieto- ja viestintäteknologiaa

T5 Ohjata ja motivoida oppilasta toimimaan hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti sekä ohjata kiinnittämään oppilaan huomiota käytettävissä oleviin voimavaroihin

T6 Ohjata oppilasta harjoittelemaan kuuntelua sekä rakentavaa keskustelua ja argumentointia oppimistehtävien suunnittelussa ja toteuttamisessa

T7 Aktivoida oppilasta tunnistamaan arjen rakentumista ja kulttuurisesti monimuotoisia toimintaympäristöjä sekä kotitalouksien perinteitä

T8/T9 Ohjata ja kannustaa oppilasta työskentelemään yksin ja ryhmässä hyvien tapojen mukaisesti sekä sopimaan työtehtävien jakamisesta ja ajankäytöstä. Kannustaa oppilasta pohtimaan oman käytöksen merkitystä ryhmän ja yhteisön toiminnassa.

T10 Kannustaa oppilasta hankkimaan ja arvioimaan kotitalouteen liittyvää tietoa sekä ohjata käyttämään luotettavaa tietoa valintojen perustana

T11 Harjaannuttaa oppilasta lukemaan, tulkitsemaan ja arvioimaan toimintaohjeita sekä merkkejä ja symboleja, jotka käsittelevät kotitaloutta ja lähiympäristöä

T12 Ohjata oppilasta ongelmanratkaisuun ja luovuuteen erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä

KODINHOITO JA RUOKATALOUS (1 VVT)

Emoaine: Kotitalous

Oppiaineen tehtävä

Tehtävänä on kehittää kodin arjen hallinnan sekä kestävän ja hyvinvointia edistävän elämäntavan edellyttämiä tietoja, taitoja, asenteita ja toimintavalmiuksia. Opetuksessa luodaan perustaa oppilaiden kotitaloudelliselle osaamiselle, mikä merkitsee taitoa toimia eri ympäristöissä ja toteuttaa kotitalouden tehtäviä. Opetuksella tuetaan oppilaiden kasvua kodin arjen perusedellytysten ylläpitämisestä huolehtiviksi kuluttajiksi. Kurssilla

kehitytään kanssaihmisistä huoltapitäviksi lähimmäisiksi ja kasvetaan perheen, kodin ja yhteiskunnan aktiivisiksi jäseniksi.

Opetus antaa valmiuksia vuorovaikutukseen ja yhdessä elämiseen. Kurssilla luodaan perusta kestäväan asumiseen, ruokaosaamiseen ja kuluttajuuteen.

Oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Kurssi mahdollistaa seuraavat tekijät: vuorovaikutteinen toiminta, yhteisöllinen tiedon rakentaminen ja osaamisen jakaminen, tutkiva ja soveltava opiskelu sekä työskentelyn arviointi. Opetuksessa hyödynnetään niin luokkayhteisöä, koulutiloja ja kouluympäristöä kuin digitaalisia ympäristöjä ja yhteistyöverkostoja. Oppimistehtävät vahvistavat oppilaiden näkemystä arjen rakentumisesta ja monimuotoisuudesta sekä harjaannuttavat soveltamaan koulussa opiskeltuja asioita omaan perhevaiheeseen. Työtapojen ja menetelmien valinnassa on keskeistä tiedon ja taidon kietoutuminen yhteen ja soveltaminen käytäntöön.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kotitalouden oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä on oppilaiden motivaation, oman toiminnan ohjauksen ja itseohjautuvuuden asteittainen lisääntyminen. Kurssilla huomioidaan oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kehittymistarpeet. Käytännön toimintataitojen tukemisen suunnittelussa korostuu arkipäivän ilmiöiden ja kotitalouden oppimistilanteiden kietoutuminen toisiinsa. Yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen tukemisessa keskitytään sosiaalisten tilanteiden harjoitteluun. Ohjauksella tuetaan oppilaiden kiinnostusta syventää ja laajentaa kotitalouden oppimista sekä luodaan valmiuksia siirtyä perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen ja sen kautta kotitaloudellista asiantuntijuutta edellyttävään työelämään.

Oppilaan oppimisen arviointi

Kotitaloudessa oppimisen arviointi on monimuotoista, ohjaavaa ja kannustavaa. Oppilaat saavat palautetta taidostaan toimia eri asiayhteyksissä ja toteuttaa kotitalouden tehtäviä. Ajattelua tuetaan ohjaamalla oppilaita pohtimaan tapaansa hahmottaa ja käsitellä omaa ympäristöä. Oppilaita kannustetaan asettamaan itselleen oppimistavoitteita. Oppilaille annetaan säännöllisesti tietoa oppimisen edistymisestä ja suoriutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

Kodinhoito ja ruokatalous -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 Ohjata ja rohkaista oppilasta valitsemaan ja käyttämään hyvinvointia edistävää ja kestävästä kulutuksesta mukaisesti materiaaleja, työvälineitä, laitteita sekä tieto- ja viestintäteknologiaa

T2 Ohjata oppilasta harjoittelemaan kotitalouden hallinnassa tarvittavia

taitoja sekä kannustaa luovuuteen ja estetiikan huomioimiseen

T3 Ohjata oppilasta kestävästä elämäntapaan kiinnittämällä oppilaan huomiota ympäristö- ja kustannustietoisuuteen osana arjen valintoja.

VALOKUVA JA VIDEO (1 VVT)

Emoaine: Kuvataide

Oppiaineen tehtävä

Valokuva- ja videokurssi ohjaa oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta käyttäen työvälineenä videota ja valokuvaa. Se vahvistaa oppilaiden kykyä arvottaa todellisuutta ja vaikuttaa siihen. Opetus tukee oppilaiden kriittisen ajattelun kehittymistä ja kannustaa heitä vaikuttamaan omaan ympäristöön ja yhteiskuntaan. Oppiminen on tavoitteellista, kokemuksellista ja toiminnallista yksin ja ryhmässä

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on tarjota oppimisympäristöjä ja työtapoja, joilla mahdollistetaan monipuolinen valokuvauksen ja videon teknologioiden ja ilmaisukeinojen käyttäminen, sekä niiden luova soveltaminen omien projektien toteuttamisessa. Opetuksessa työskennellään tarkoituksenmukaisesti yksin ja ryhmässä.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Ohjauksessa huomioidaan oppilaiden erilaiset mielenkiinnon kohteet, edellytykset ja tarpeet opiskelussa ja työskentelyssä, ja tehdään sen mukaisia eriytettyjä ratkaisuja esimerkiksi käytettävien oppimisympäristöjen, työtapojen ja työtehtävien valinnassa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Arviointi perustuu kokonaiseen prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin sekä opiskelunaikana tehtyyn jatkuvaan arviointiin ja dokumentointiin. Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Oppilaita ohjataan myös arvioimaan omaa oppimistaan ja tarjotaan erilaisia tapoja tehdä itse- ja vertaisarviointia. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

Ilmiöoppiminen

Valokuvan ja videon tutkiva, tarkkaileva ja dokumentoiva luonne tarjoavat erinomaisen työvälineen monenlaiseen ilmiöpohjaiseen työskentelyyn.

1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Valokuva ja video -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 Kannustaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti ja ilmaisemaan havaintojaan käyttäen valo- ja videokuvauksen menetelmiä

T2 Rohkaista oppilasta keskustelemaan omista ja muiden havainnoista ja ajatuksista sekä perustelevaan näkemyksiään

T3 Innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan video- ja valokuvan keinoja käyttäen eri ympäristöissä

T4 Ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen ilmaisun taitojaan

T5 Ohjata oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa työskentelyssä

T6 Rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan

T7 Ohjata oppilasta soveltamaan kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulkinnan menetelmiä

ANIMAATIOPAJA (1 VVT)

Emoaine: Kuvataide

Oppiaineen tehtävä

Animaatiopajassa työskentely kehittää kykyä ymmärtää käsityön, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Se vahvistaa ja syventää oppilaiden omasta elämysmaailmasta nousevaa innovointia ja luovaa ongelmanratkaisua tarinan kerrontaan sekä tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista. Oppiminen on kokemuksellista, moniaistista ja toiminnallista yksin ja ryhmässä.

Animaatiopaja-oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on tarjota oppimisympäristöjä ja työtapoja, joilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, teknologioiden ja ilmaisukeinojen käyttäminen sekä niiden luova soveltaminen omaan animaatioprojektiin. Opetuksessa työskennellään tarkoituksenmukaisesti yksin ja ryhmässä.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Opetuksessa huomioidaan oppilaiden erilaiset edellytykset ja tarpeet opiskelussa ja työskentelyssä. Tehdään sen mukaisia eriytettyjä ratkaisuja esimerkiksi käytettävien oppimisympäristöjen, työvälineiden, työtapojen ja työtehtävien valinnassa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Arviointi perustuu kokonaiseen prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin sekä opiskelun aikana tehtyyn jatkuvaan arviointiin ja dokumentointiin. Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Oppilaita ohjataan myös arvioimaan omaa oppimistaan ja tarjotaan erilaisia tapoja tehdä itse- ja vertaisarviointia. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

Ilmiöoppiminen ja Animaatiopaja

Animaatiopaja tarjoaa hyvän mahdollisuuden ilmiöpohjaiseen oppimiseen ja tuo kaikkia aisteja vahvistaen myös liikkuvan kuvan ilmiön tarkkailijaksi. Ilmiöt nousevat opetussuunnitelmien tavoitteista, mutta niihin on yhdistetty ajankohtaisesti tarkoituksenmukaisia asioita todellisesta maailmasta / tulevaisuudesta. Käsiteltävät asiat ovat luonnollisessa kontekstissa; asiayhteys ja merkitys hahmotetaan laajemman kokonaisuuden kannalta. 1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Animaatiopaja-oppiaineen ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T3 opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita, ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisin menetelmin, erilaisia välineitä ja kuvan tuottamisen tapoja käyttäen

T4 ohjataan oppilasta syventämään kuvallisen ja käsityöllisen tuottamisen taitoja ja soveltamaan erilaisia tekniikoita ja ilmaisukeinoja

T5 ohjataan oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa työskentelyssä

T6 rohkaistaan oppilasta ilmaisemaan omia mielipiteitä ja soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja eri välinein

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

KERAMIikka JA KUVANVEISTO (1 VVT)

Emoaine: Kuvataide

Oppiaineen tehtävä

Keramiikka- ja kuvanveistokurssin opiskelu kehittää kykyä ymmärtää keramiikka- ja kuvanveistotaiteen, taideteollisuuden ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Se vahvistaa ja syventää oppilaiden omasta elämysmaailmasta nousevaa innovointia, sekä tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen kehittymistä

Keramiikka- ja kuvanveistokurssin oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on tarjota monipuolisia oppimisympäristöjä ja työtapoja, joilla mahdollistetaan monipuolinen keramiikkaan ja kuvanveistoon liittyvien materiaalien, teknologioiden ja työtapojen käytön omaksuminen sekä niiden luova soveltaminen. Opetuksessa työskennellään tarkoituksenmukaisesti yksin ja ryhmässä

Ohjaus eriyttäminen ja tuki

Opetuksessa huomioidaan oppilaiden henkilökohtaiset edellytykset, tarpeet, ja kiinnostuksen kohteet opiskelussa ja työskentelyssä. Tehdään sen mukaisia eriytettyjä ratkaisuja esimerkiksi käytettävien oppimisympäristöjen, työtapojen ja työtehtävien valinnassa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Arviointi perustuu kokonaiseen prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin, sekä opiskelun aikana tehtyyn jatkuvaan arviointiin ja dokumentointiin. Oppimisen arviointi on oppilaita kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Oppilaita ohjataan myös arvioimaan omaa oppimistaan, ja tarjotaan erilaisia tapoja tehdä itse – ja vertaisarviointia. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksytyt/hylätty.

Ilmiöoppiminen ja keramiikka- ja kuvanveistokurssi

Keramiikka ja kuvanveisto -kurssin kuvataiteelle ominainen laaja-alaisuus ja tarkastelutavan joustava vaihdeltavuus antaa hyvän mahdollisuuden ilmiöpohjaiseen oppimiseen yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa

1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Keramiikka ja kuvanveisto -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 Kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja käyttämään monipuolisesti keramiikan ja kuvanveiston menetelmiä

T2 Rohkaista oppilasta keskustelemaan omista ja muiden havainnoista ja ajatuksista, sekä perustelevaan näkemyksiään

T3 Innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan keramiikan ja kuvanveiston menetelmiä ja materiaaleja käyttäen

T4 Ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kolmiulotteisen kuvallisen tuottamisen taitojaan

T5 Ohjata oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa työskentelyssä

T6 Rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään, sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omassa työskentelyssään

T9 Innostaa oppilasta soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja kuvallisessa tuottamisessaan

T10 ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin

T11 Kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L6, L7,

LUOVA JA KOKEILEVA TEKNINEN TYÖ (2 VVT)

Emoaine: Käsiyö

Oppiaineen tehtävä

Käsityön opetus vahvistaa ja syventää oppilaiden omasta elämysmaailmasta nousevaa innovointia ja ongelmanratkaisua sekä käsityön tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista. Käsityön opiskelu pohjautuu rakennetun ympäristön ja monimateriaalisen maailman havainnointiin, tutkimiseen ja tiedon soveltamiseen. Tekemisen taitoja syvennettäessä tunnistetaan myös erilaisia teknologisia toimintaperiaatteita ja niihin liittyviä käytännön ongelmia. Käsityön kasvatustehtävänä on tukea oppilaiden hyvinvointia ja elämänhallintaa sekä työelämään ja ammattiin liittyviä valintoja.

Käsityö-oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Monipuoliset laitteet, koneet, työvälineet ja ympäristöt mahdollistavat monimateriaalisen käsityön oppimisen ja vastuullisen työskentelyasenteen omaksumisen. Arkielämää, luontoa, rakennettua ja esineympäristöä havainnoidaan ja hyödynnetään käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa. Käsityössä hyödynnetään mobiililaitteita ja harjaannutaan kolmiulotteisten piirrosten ja mallien tekemiseen. Opetuksessa käytetään teknisen työn työtapoja. Toiminnallista oppimista tuetaan tutkivan oppimisen projekteilla yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijoiden ja eri tahojen kanssa oppiaineiden rajoja ylittäen. Käsityöhön tutustutaan museo- ja näyttely- ja yritysvierailuilla. Koulun oma ympäristö, Laajasalon saari, tarjoaa monipuoliset puitteet tutkia ja havainnoida sekä hyödyntää sitä oppilaan omassa käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen/tuen järjestämisessä on huomioida pedagogisesti erilaiset työ- ja vuorovaikutustavat, joilla tuetaan oppilaiden käsityötaitojen oppimista, suunnittelua ja yhteisöllistä työskentelyä. Yksilö-, ryhmä- ja yhteisöllisillä työtavoilla kannustetaan oppilaita osallisuuteen, aktiivisuuteen ja itseohjautuvuuteen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden erilaiset edellytykset ja tarpeet käsityön opiskeluun ja tehdään sen mukaisia eriytettyjä ratkaisuja esimerkiksi käytettävien oppimisympäristöjen, työvälineiden, työtapojen ja työtehtävien valinnassa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Arviointi perustuu kokonaiseen käsityön prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin sekä opiskelun aikana tehtyyn jatkuvaan arviointiin ja dokumentointiin. Huolehditään siitä, että oppilaat tietävät arvioinnin perusteet. Eri vaiheiden dokumentointi toimii arvioinnin välineenä. Oppilaat saavat monipuolista palautetta edistymisestään ja osaamisestaan. Arvioinnilla tuetaan laaja-alaisen käsityötaitojen kehittymistä. Oppilaille annetaan erilaisia mahdollisuuksia osoittaa edistymistään ja kannustetaan omien vahvuuksien ylläpitämiseen sekä kehittymässä olevien taitojensa hallitsemiseen. Oppilaita ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan ja tarjotaan erilaisia tapoja tehdä itse- ja vertaisarviointia. Palautteen anto on vuorovaikutteista, jolloin myös opettaja saa palautetta käyttämistään menetelmistä tai työtavoista. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

Ilmiöoppiminen ja käsityö -oppiaine

Käsityö tarjoaa hyvän mahdollisuuden ilmiöpohjaiseen oppimiseen ja tuo kaikkia aisteja vahvistaen myös kädet ilmiön tarkkailijaksi. Ilmiöt nousevat opetussuunnitelmien tavoitteista, mutta niihin on yhdistetty ajankohtaisesti tarkoituksenmukaisia asioita todellisesta maailmasta / tulevaisuudesta. Käsiteltävät asiat ovat luonnollisessa kontekstissa; asiayhteys ja merkitys hahmotetaan laajemman kokonaisuuden kannalta.

2 vvt valinnainen voi alkaa vain vuosiluokalta 8.

Luova ja kokeileva tekninen työ -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet
Opetuksen tavoitteet

T1 Ohjata oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi

T2 Ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan.

T3 Opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita

T4 Ohjata oppilasta käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan

visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuun

T5 Ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa

T6 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa

T7 Ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä

T8 Ohjata oppilasta taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämäntapaa

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

LUOVA JA KOKEILEVA TEKSTIILITYÖ (2 VVT)

Emoaine: Käsityö

Oppiaineen tehtävä

Tekstiilityö-oppiaine on yksi käsityön osa-alueista. Käsityö on monimateriaalinen oppiaine, jossa yhdistellään käsityöilmaisun, muotoilun ja teknologian aineksia. Tähän kuuluu tuotteen tai teoksen itsenäinen tai yhteisöllinen suunnittelu, valmistus ja oman tai yhteisen käsityöprosessin arviointi. Käsityön tekeminen on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa toimintaa ja siinä toteutetaan ennakkoluulottomasti erilaisia visuaalisia, materiaalisia, teknisiä sekä valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja. Käsityössä opetellaan ymmärtämään, arvioimaan ja kehittämään erilaisia teknologisia sovelluksia sekä käyttämään opittuja tietoja ja taitoja arjessa. Käsityössä kehitetään oppilaiden avaruudellista hahmottamista, tuntoaistia ja käsillä tekemistä, jotka edistävät motorisia taitoja, luovuutta ja suunnitteluosaamista. Opetuksella vahvistetaan edellytyksiä monipuoliseen työskentelyyn. Käsityön merkitys on pitkäjänteisessä ja innovatiivisessa työskentelyprosessissa sekä itsetuntoa vahvistavassa, mielihyvää tuottavassa kokemuksessa.

Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset kiinnostuksen kohteet. Oppilaiden monipuolinen osaaminen sekä omien vahvuuksien tunnistaminen korostuu yhteisissä projekteissa sekä yhteisöllisessä toiminnassa. Ympäröivän materiaallisen maailman tuntemus luo perustaa kestäväälle elämäntavalle ja kehitykselle. Tähän sisältyy myös oppilaiden oma elämänpiiri, paikallinen kulttuuriperintö sekä yhteisön kulttuurinen moninaisuus. Käsityö kasvattaa eettisiä, tiedostavia, osallistuvia sekä osaavia ja yritteliäitä kansalaisia, jotka arvostavat itseään tekijöinä ja joilla on taito käsityöilmaisuuksiin sekä halu ylläpitää ja kehittää käsityökulttuuria.

Oppiaineen tehtävä

Vuosiluokilla 8-9 oppilaille on mahdollisuus vahvistaa ja syventää heidän omasta elämysmaailmastaan nousevaa innovointia ja ongelmanratkaisua sekä käsityön tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista. Käsityön opiskelu pohjautuu rakennetun ympäristön ja monimateriaallisen maailman havainnointiin, tutkimiseen ja tiedon soveltamiseen. Tekemisen taitoja syvennettäessä tunnistetaan myös erilaisia teknologisia toimintaperiaatteita ja niihin liittyviä käytännön ongelmia.

Tekstiilityö oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Monipuoliset laitteet, koneet, työvälineet ja ympäristöt mahdollistavat monimateriaallisen käsityön oppimisen ja vastuullisen työskentelyasenteen omaksumisen. Arkielämää, luontoa, rakennettua ja esineympäristöä havainnoidaan ja hyödynnetään käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa. Käsityössä hyödynnetään mobiililaitteita ja harjaannutaan kolmiulotteisten piirrosten ja mallien tekemiseen. Opetuksessa käytetään tekstiilityön työtapoja. Toiminnallista oppimista tuetaan tutkivan oppimisen projekteilla yhteistyössä

ulkopuolisten asiantuntijoiden ja eri tahojen kanssa oppiaineiden rajoja ylittäen. Tekstiilityöhön tutustutaan museo- ja näyttely- ja yritysvierailuilla. Koulun oma ympäristö, Laajasalon saari, tarjoaa monipuoliset puitteet tutkia ja havainnoida sekä hyödyntää sitä oppilaan omassa käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen/tuen järjestämisessä on huomioida pedagogisesti erilaiset työ- ja vuorovaikutustavat, joilla tuetaan oppilaiden käsityötaitojen oppimista, suunnittelua ja yhteisöllistä työskentelyä. Yksilö-, ryhmä- ja yhteisöllisillä työtavoilla kannustetaan oppilaita osallisuuteen, aktiivisuuteen ja itseohjautuvuuteen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden erilaiset edellytykset ja tarpeet tekstiilityön opiskeluun ja tehdään sen mukaisia eriytettyjä ratkaisuja esimerkiksi käytettävien oppimisympäristöjen, työvälineiden, työtapojen ja työtehtävien valinnassa.

Oppilaan osaamisen arviointi

Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Arviointi perustuu kokonaiseen käsityön prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin sekä opiskelun aikana tehtyyn jatkuvaan arviointiin ja dokumentointiin. Huolehditään siitä, että oppilaat tietävät arvioinnin perusteet. Eri vaiheiden dokumentointi toimii arvioinnin välineenä. Oppilaat saavat monipuolista palautetta edistymisestään ja osaamisestaan. Arvioinnilla tuetaan laaja-alaisen käsityötaitojen kehittymistä. Oppilaille annetaan erilaisia mahdollisuuksia osoittaa edistymistään ja kannustetaan omien vahvuuksien ylläpitämiseen sekä kehittymässä olevien taitojensa hallitsemiseen. Oppilaita ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan ja tarjotaan erilaisia tapoja tehdä itse- ja vertaisarviointia. Palautteen anto on vuorovaikutteista, jolloin myös opettaja saa palautetta käyttämistään menetelmistä tai työtavoista. Kahden vuosiviikkotunnin taito- ja taideaineen valinnaisen arviointi vaikuttaa emoaineen arvosanaan.

Ilmiöoppiminen ja tekstiilityö

Käsityössä lähtökohtana on erilaisten laaja-alaisen teemojen kokonaisvaltainen tarkastelu oppiainerajat luontevasti ylittäen. Tekstiilityö tarjoaa hyvän mahdollisuuden ilmiöpohjaiseen oppimiseen ja tuo kaikkia aisteja vahvistaen myös kädet ilmiön tarkkailijaksi. Ilmiöt nousevat opetussuunnitelmien tavoitteista, mutta niihin on yhdistetty ajankohtaisesti tarkoituksenmukaisia asioita todellisesta maailmasta / tulevaisuudesta. Käsiteltävät asiat ovat luonnollisessa kontekstissa; asiayhteys ja merkitys hahmotetaan laajemman kokonaisuuden kannalta. 2 vvt valinnainen voi alkaa vain vuosiluokalta 8.

Luova ja kokeileva tekstiilityö -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet
Opetuksen tavoitteet

T1 Ohjata oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi

T2 Ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan

T3 Opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita

T4 Ohjata oppilasta käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisua

T5 Ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa

T6 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa

T7 Ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä

T8 Ohjata oppilasta taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämäntapaa

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

LIIKUNTAA MONIPUOLISESTI (1 VVT)

Emoaine: Liikunta

Oppiaineen tehtävä

Liikuntaa monipuolisesti valinnaisaineen tehtävänä on vaikuttaa oppilaiden hyvinvointiin tukemalla fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä sekä myönteistä suhtautumista omaan kehoon. Tunneilla harjoitellaan monipuolisesti liikuntaa. Tavoitteena on oppia lisää perustaitoja ja kehittää fyysistä kuntoa. Oppiaineessa tärkeitä ovat yksittäisiin liikuntatunteihin liittyvät positiiviset kokemukset ja oman innostuneisuuden löytyminen myös vapaa-ajan liikuntaan.

Oppilaat saavat tietoja ja taitoja erilaisissa liikuntatilanteissa toimimiseen. Liikunnan avulla kasvamiseen kuuluu toisia kunnioittava vuorovaikutus, vastuullisuus, pitkäjänteinen itsensä kehittäminen, tunteiden tunnistaminen ja sääntely sekä myönteisen minäkäsityksen kehittyminen. Liikunta tarjoaa mahdollisuuksia iloon, keholliseen ilmaisuun, osallisuuteen, sosiaalisuuteen, rentoutumiseen, leikinomaiseen kisailuun ja ponnisteluun sekä toisten auttamiseen. Liikunnan opetuksen yhteydessä oppilas saa tietoa ja valmiuksia terveyden hyvinvoinnin ja hygienian edistämiseen.

Liikuntaa monipuolisesti -valinnaisaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Oppitunneilla korostuvat kehollisuus, fyysinen aktiivisuus ja yhdessä tekeminen. Liikunnan avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä tuetaan kulttuurista moninaisuutta.

Liikunnan tehtävää ja tavoitteita toteutetaan opettamalla turvallisesti ja monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä sisä- ja ulkotiloissa oppilaita osallistaen. Opetuksessa otetaan huomioon vuodenajat, paikalliset olosuhteet sekä koulun ja ympäristön tarjoamat mahdollisuudet tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen yhteydessä korostetaan fyysistä aktiivisuutta ja yhteistoiminnallisuutta ylläpitäviä työtapoja, kannustavaa vuorovaikutusta ja toisten auttamista sekä henkisesti ja fyysisesti turvallista toimintaa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri on edellytys liikunnanopetuksen tavoitteiden saavuttamiselle. Toiminnan tulee antaa kaikille oppilaille mahdollisuus onnistumiseen ja osallistumiseen sekä tukea hyvinvoinnin kannalta riittävää toimintakykyä. Opetuksessa on keskeistä oppilaiden yksilöllisyyden huomioon ottaminen, turvallinen työskentelyilmapiiri sekä organisoinnin ja opetusviestinnän selkeys. Pätevyyskokemuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tuetaan oppilaslähtöisillä ja osallistavilla työtavoilla, sopivilla tehtävillä ja rohkaisevalla palautteella.

Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään eri opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä sekä pyritään huomioimaan oppilaiden näkemyksiä liikuntatuntien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppilaiden kasvamista liikuntaan ja liikunnan avulla tuetaan monipuolisella, kannustavalla ja ohjaavalla palautteella ja arvioinnilla. Ne tukevat oppilaiden myönteistä käsitystä itsestä liikkujana. Palautteessa ja arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset vahvuudet sekä kehittymistarpeet ja tuetaan niitä. Liikunnan arviointi perustuu fyysisen-, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin. Arvioinnin kohteina ovat oppiminen ja työskentely.

Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä siten, että oppilailla on mahdollisuus osoittaa parasta osaamistaan. Oppilaita ohjataan itsearviointiin ja oppimisen arvioinnissa käytetään myös vertais- ja prosessiarviointia. Oppilaat ja opettajat keskustelevat yhdessä oppimisprosessista ja sen arvioinnista. Oppilasta tuetaan oman oppimisprosessinsa ja edistymisensä ymmärtämisessä ja näkyväksi tekemisessä koko

oppimisprosessin ajan. Oppilas ymmärtää arvioinnin perusteet ja eri arviointimuodot sekä sen, miten itse voi vaikuttaa omaan oppimiseensa. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Liikuntaa monipuolisesti -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

Fyysinen toimintakyky:

T1 kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen

T2 ohjata oppilasta harjaanuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja

T3 ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään tasapaino- ja liikkumistaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa

T4 ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään välineenkäsittelytaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri välineillä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa

T5 kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta

T7 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan

Sosiaalinen toimintakyky:

T8 ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelemään toimintaansa ja tunnelmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen

T9 ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä ottamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista

Psyykkinen toimintakyky:

T10 kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnasta ja vahvistaa oppilaan itsenäisen työskentelyn taitoja

T11 huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevyydestä ja yhteisöllisyydestä

T12 auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L6, L7

LIIKUNTA, KEHONHUOLTO JA RENTOUTUS (1 VVT)

Emoaine: Liikunta

Oppiaineen tehtävä

Liikunta, kehonhuolto ja rentoutus valinnaisaineen tehtävänä on vaikuttaa oppilaiden hyvinvointiin tukemalla fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä sekä myönteistä suhtautumista omaan kehoon. Kurssilla tutustutaan rentoutusmenetelmiin, venyttelytekniikoihin sekä kehoa huoltavaan liikuntaan. Kurssin tavoitteena on tukea oppilaan fyysistä ja psyykkistä jaksamista. Kurssisisältöjä voidaan lisäksi suunnitella oppilaiden kanssa.

Liikuntaa monipuolisesti -valinnaisaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Oppitunneilla korostuvat kehollisuus ja yhdessä tekeminen. Liikunnan avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä tuetaan kulttuurista moninaisuutta. Liikunnan tehtävää ja tavoitteita toteutetaan opettamalla turvallisesti ja monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä sisä- ja ulkotiloissa oppilaita osallistaen. Opetuksessa otetaan huomioon vuodenajat, paikalliset olosuhteet sekä koulun ja ympäristön

tarjoamat mahdollisuudet tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen yhteydessä korostetaan fyysistä aktiivisuutta ja yhteistoiminnallisuutta ylläpitäviä työtapoja, kannustavaa vuorovaikutusta ja toisten auttamista sekä henkisesti ja fyysisesti turvallista toimintaa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri on edellytys liikunnanopetuksen tavoitteiden saavuttamiselle. Toiminnan tulee antaa kaikille oppilaille mahdollisuus onnistumiseen ja osallistumiseen sekä tukea hyvinvoinnin kannalta riittävää toimintakykyä. Opetuksessa on keskeistä oppilaiden yksilöllisyyden huomioon ottaminen, turvallinen työskentelyilmapiiri sekä organisoinnin ja opetusviestinnän selkeys. Pätevyydenkokemuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tuetaan oppilaslähtöisillä ja osallistavilla työtavoilla, sopivilla tehtävillä ja rohkaisevalla palautteella.

Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään eri opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä sekä pyritään huomioimaan oppilaiden näkemyksiä tuntien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppilaiden kasvamista liikuntaan ja liikunnan avulla tuetaan monipuolisella, kannustavalla ja ohjaavalla palautteella ja arvioinnilla. Ne tukevat oppilaiden myönteistä käsitystä itsestä liikkujana. Palautteessa ja arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset vahvuudet sekä kehittymistarpeet ja tuetaan niitä. Liikunnan arviointi perustuu fyysisen-, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin. Arvioinnin kohteina ovat oppiminen ja työskentely.

Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä siten, että oppilailla on mahdollisuus osoittaa parasta osaamistaan. Oppilaita ohjataan itsearviointiin ja oppimisen arvioinnissa käytetään myös vertais- ja prosessiarviointia. Oppilaat ja opettajat keskustelevat yhdessä oppimisprosessista ja sen arvioinnista. Oppilasta tuetaan oman oppimisprosessinsa ja edistymisensä ymmärtämisessä ja näkyväksi tekemisessä koko oppimisprosessin ajan. Oppilas ymmärtää arvioinnin perusteet ja eri arviointimuodot sekä sen, miten itse voi vaikuttaa omaan oppimiseensa. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Liikuntaa monipuolisesti -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

Fyysinen toimintakyky:

T1 kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen

T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja

T5 kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta

T7 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan

Sosiaalinen toimintakyky:

T8 ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelemään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen

T9 ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä ottamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista

Psyykinen toimintakyky:

T10 kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnasta ja vahvistaa oppilaan itsenäisen työskentelyn taitoja

T11 huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevydestä ja yhteisöllisyydestä

T12 auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L6, L7

PALLO- JA MAILAPELIT (1 VVT)

Emoaine: Liikunta

Oppiaineen tehtävä

Pallo- ja mailapelit valinnaisineen tehtävänä on vaikuttaa oppilaiden hyvinvointiin tukemalla fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä sekä myönteistä suhtautumista omaan kehoon. Tunneilla harjoitellaan ja pelataan monipuolisesti eri pallopelejä sekä mailapelejä. Tavoitteena on kehittää oppilaan henkilökohtaista laajiosaamista (välineenkäsittely ja pelikäsitys) sekä vuorovaikutustaitoja. Oppiaineessa tärkeitä ovat yksittäisiin liikuntatunteihin liittyvät positiiviset kokemukset ja oman innostuneisuuden löytäminen myös vapaa-ajan liikuntaan.

Oppilaat saavat tietoja ja taitoja erilaisissa liikuntatilanteissa toimimiseen. Liikunnan avulla kasvamiseen kuuluu toisia kunnioittava vuorovaikutus, vastuullisuus, pitkäjänteinen itsensä kehittäminen, tunteiden tunnistaminen ja säätely sekä myönteisen minäkäsityksen kehittyminen. Liikunta tarjoaa mahdollisuuksia iloon, keholliseen ilmaisuun, osallisuuteen, sosiaalisuuteen, rentoutumiseen, leikinomaiseen kisailuun ja ponnisteluun sekä toisten auttamiseen. Liikunnan opetuksen yhteydessä oppilas saa tietoa ja valmiuksia terveyden hyvinvoinnin ja hygienian edistämiseen.

Pallo- ja mailapelit valinnaisineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet Oppitunneilla korostuvat kehollisuus, fyysinen aktiivisuus ja yhdessä tekeminen. Opetuksen pääpaino on palloilulajeissa ja mailapeleissä. Liikunnan avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä tuetaan kulttuurista moninaisuutta.

Liikunnan tehtävää ja tavoitteita toteutetaan opettamalla turvallisesti ja monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä sisä- ja ulkotiloissa oppilaita osallistaen. Opetuksessa otetaan huomioon vuodenajat, paikalliset olosuhteet sekä koulun ja ympäristön tarjoamat mahdollisuudet tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen yhteydessä korostetaan fyysistä aktiivisuutta ja yhteistoiminnallisuutta ylläpitäviä työtapoja, kannustavaa vuorovaikutusta ja toisten auttamista sekä henkisesti ja fyysisesti turvallista toimintaa

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri on edellytys liikunnanopetuksen tavoitteiden saavuttamiselle. Toiminnan tulee antaa kaikille oppilaille mahdollisuus onnistumiseen ja osallistumiseen sekä tukea hyvinvoinnin kannalta riittävää toimintakykyä. Opetuksessa on keskeistä oppilaiden yksilöllisyyden huomioon ottaminen, turvallinen työskentelyilmapiiri sekä organisoinnin ja opetusviestinnän selkeys. Pätevyyskokemuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tuetaan oppilaslähtöisillä ja osallistavilla työtavoilla, sopivilla tehtävillä ja rohkaisevalla palautteella.

Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään eri opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä sekä pyritään huomioimaan oppilaiden näkemyksiä liikuntatuntien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppilaiden kasvamista liikuntaan ja liikunnan avulla tuetaan monipuolisella, kannustavalla ja ohjaavalla palautteella ja arvioinnilla. Ne tukevat oppilaiden myönteistä käsitystä itsestä liikkujana. Palautteessa ja arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset vahvuudet sekä kehittymistarpeet ja tuetaan

niitä. Liikunnan arviointi perustuu fyysisen-, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin. Arvioinnin kohteina ovat oppiminen ja työskentely.

Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä siten, että oppilaille on mahdollisuus osoittaa parasta osaamistaan. Oppilaita ohjataan itsearviointiin ja oppimisen arvioinnissa käytetään myös vertais- ja prosessiarviointia. Oppilaat ja opettajat keskustelevat yhdessä oppimisprosessista ja sen arvioinnista. Oppilasta tuetaan oman oppimisprosessinsa ja edistymisensä ymmärtämisessä ja näkyväksi tekemisessä koko oppimisprosessin ajan. Oppilas ymmärtää arvioinnin perusteet ja eri arviointimuodot sekä sen, miten itse voi vaikuttaa omaan oppimiseensa. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Pallo- ja mailapelit oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 Kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen

T2 Ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja

T3 Ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään tasapaino- ja liikkumistaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa

T4 Ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään välineenkäsittelytaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri välineillä, eri vuodenaikoina ja erityisesti pallo- ja mailapeleissä.

T5 Kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta

T7 Ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan

T8 Ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelemään toimintaansa ja tunnelmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen

T9 Ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä ottamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista

T10 Kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnasta ja vahvistaa oppilaan itsenäisen työskentelyn taitoja

T11 Huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevydestä ja yhteisöllisyydestä

T12 Auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L6, L7

VALINNAINEN MUSIIKKI (1 VVT)

Emoaine: Musiikki

Valinnaisen musiikin tehtävä

Valinnaisen musiikin opetuksen tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Oppilaiden musiikillista osaamista syvennetään ja laajennetaan, mikä vahvistaa myönteistä suhdetta musiikkiin ja luo pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Opetus rakentaa arvostavaa ja uteliasta suhtautumista musiikkiin. Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaiden musiikillisten taitojen ja musiikillisen ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia

yhteistyössä muiden kanssa. Näitä vahvistetaan ottamalla opetuksessa huomioon oppilaiden musiikilliset kiinnostuksen kohteet, muut oppiaineet, eheyttävät teemat, koulun juhlat ja tapahtumat sekä koulun ulkopuolella tapahtuva toiminta. Oppilaiden ajattelua ja oivalluskykyä kehitetään tarjoamalla säännöllisesti mahdollisuuksia äänen ja musiikin parissa toimimiseen, säveltämiseen sekä muuhun luovaan tuottamiseen. Oppilaat opiskelevat musiikkia monipuolisesti, mikä edesauttaa heidän ilmaisutaitojensa kehittymistä.

Opetus ohjaa oppilaita tulkitsemaan musiikin merkityksiä ja jäsentämään musiikkiin liittyviä tunteita ja kokemuksia. Oppilaiden toimijuutta ja ajattelua vahvistetaan kertaamalla ja syventämällä aiemmin opittuja musiikillisia taitoja. Lisäksi oppilaat saavat tilaisuuksia oman oppimisensa suunnitteluun ja arviointiin. Heillä on mahdollisuus monipuoliseen luovaan musiikilliseen ilmaisuun ja musiikin tuottamiseen yksin ja yhdessä muiden kanssa.

Valinnaisen musiikin oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on luoda pedagogisesti monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet sekä yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta on mahdollista. Oppimisen ilo, luovaan ajatteluun rohkaiseva ilmapiiri sekä myönteiset musiikkikokemukset ja -elämykset innostavat oppilaita ja sitouttavat heidät kehittämään musiikillista osaamistaan. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikillisessa toiminnassa. Musiikkikäsitteitä opiskellaan musiikillisin työtavoin.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki valinnaisessa musiikissa

Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia opetusmenetelmiä, joilla huomioidaan oppilaiden eri taitotasoa. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita, joihin jokainen oppilas voi osallistua omalla taitotasollaan jo opittua vahvistuen ja uutta oppien. Samalla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Oppilaan oppimisen arviointi valinnaisessa musiikissa

Oppilas tarvitsee realistista ja samalla kannustavaa ja rohkaisevaa palautetta. Ohjaava palaute auttaa oppilasta hahmottamaan yhä paremmin soivaa musiikillista toteutusta, musiikillista ilmaisua ja musiikin merkityksiä. Palautetta oppilas tarvitsee erityisesti, kun hän toteuttaa musiikin luovaan tuottamiseen liittyviä kokonaisuuksia. Oppilas arvioi itseään suhteessa asettamiinsa tavoitteisiin. Opetuksessa hyödynnetään vertaisoppimista ja opetellaan antamaan rakentavaa palautetta myös toisen työskentelystä. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

1 vvt valinnainen vuosiluokalta 8 tai 9.

Valinnaisen musiikin ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 Kannustaa oppilaita rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän jäsenenä

T2 Ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä

T3 Kannustaa oppilasta kehittämään edelleen soitto- ja yhteismusisointitaitojaan rytmi, melodia- ja sointusoittimin

T5 Tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun ja havainnointiin sekä ohjata oppilasta keskustelemaan havainnoistaan

T6 Kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa suhdetta musiikkiin ja ohjata heitä improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen

T12 Ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, asettamaan tavoitteita musiikilliselle oppimiselleen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin

MUSIIKIN LUOVA TUOTTAMINEN (1 VVT)

Emoaine: Musiikki

Musiikin luovan tuottamisen tehtävä

Musiikin luovan tuottamisen opetuksen tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Oppilaiden musiikillinen osaaminen laajenee, mikä vahvistaa myönteistä suhdetta musiikkiin ja luo pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Opetus rakentaa arvostavaa ja uteliasta suhtautumista musiikkiin. Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaiden musiikillisten taitojen ja musiikillisen ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaiden ajattelua ja oivalluskykyä kehitetään tarjoamalla säännöllisesti mahdollisuuksia äänen ja musiikin parissa toimimiseen, säveltämiseen sekä muuhun luovaan tuottamiseen. Oppilaat opiskelevat musiikkia monipuolisesti, mikä edesauttaa heidän ilmaisutaitojensa kehittymistä.

Opetus ohjaa oppilaita tulkitsemaan musiikin merkityksiä ja jäsentämään musiikkiin liittyviä tunteita ja kokemuksia. Oppilaat saavat tilaisuuksia oman oppimisensa suunnitteluun ja arviointiin. Heillä on mahdollisuus monipuoliseen luovaan musiikilliseen ilmaisuun ja musiikin tuottamiseen yksin ja yhdessä muiden kanssa.

Musiikin luovan tuottamisen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on luoda pedagogisesti monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet ovat mahdollisia. Oppimisen ilo, luovaan ajatteluun rohkaiseva ilmapiiri sekä myönteiset musiikkikokemukset ja -elämykset innostavat oppilaita ja sitouttavat heidät kehittämään musiikillista osaamistaan. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikillisessa toiminnassa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki musiikin luovassa tuottamisessa

Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia opetusmenetelmiä, joilla huomioidaan oppilaiden eri taitotasoa. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä tilanteita, joihin jokainen oppilas voi osallistua omalla taitotasollaan jo opittua vahvistaen ja uutta oppien. Samalla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Oppilaan oppimisen arviointi musiikin luovassa tuottamisessa

Oppilas tarvitsee realistista ja samalla kannustavaa ja rohkaisevaa palautetta. Ohjaava palaute auttaa oppilasta hahmottamaan yhä paremmin soivaa musiikillista toteutusta, musiikillista ilmaisua ja musiikin merkityksiä. Palautetta oppilas tarvitsee erityisesti, kun hän toteuttaa musiikin luovaan tuottamiseen liittyviä kokonaisuuksia. Oppilas arvioi itseään suhteessa asettamiinsa tavoitteisiin. Opetuksessa hyödynnetään vertaisoppimista ja opetellaan antamaan rakentavaa palautetta myös toisen työskentelystä. Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9.

Musiikin luovan tuottamisen tavoitteet, laaja-alainen osaaminen ja sisällöt

Opetuksen tavoitteet

T1 Kannustaa oppilaita rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän jäsenenä
T2 Ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoan sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä
T3 Kannustaa oppilasta kehittämään edelleen soitto- ja yhteismusisointitaitojaan rytmi, melodia- ja sointusoittimin
T5 Tarjota oppilaille mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun ja havainnointiin sekä ohjata oppilasta keskustelemaan havainnoistaan
T6 Kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa suhdetta musiikkiin ja ohjata heitä improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen
T7 Ohjata oppilasta musiikin tallentamiseen ja tieto- ja viestintäteknologian luovaan käyttöön musiikin tekemisessä
T12 Ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, asettamaan tavoitteita musiikilliselle oppimiselleen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L5, L6, L7

TOIMISTOTYÖVÄLINEKURSSI (1 VVT)

Muut valinnaisaineet

Oppiaineen tehtävä

Nykypäivän työelämässä joutuu kirjoittamaan erilaisia dokumentteja, esityksiä, pöytäkirjoja jne. Ei ole ihan sama, miten niitä kirjoittaa. Joissakin on tarkat muotosäännöt tai toisaalta haluttu viesti menee paremmin perille oikeanlaisella esityksellä. Tällä kurssilla opetellaan käyttämään tekstinkäsittely-, taulukko- ja piirto-ohjelmistoja. Lisäksi opetellaan muutama näppäinkomento, jotka nopeuttavat tekstinkäsittelyä. Tekstinkäsittelyssä opetellaan löytämään erikoismerkkejä, muotoilemaan tekstin tyyliä, määrittelemään palstan leveyksiä kappaleittain, lisäämään otsikoita, joilla voidaan luoda sisällysluettelo, viittausten tekeminen, kuvan ja taulukon lisääminen jne. Taulukkolaskentaohjelman avulla luodaan perustaulukoita, joihin lisätään laskentakaavoja, käydään läpi taulukon muotoilua ja visualisointia, taulukko-ohjelman käyttöä esim. lukujärjestyksen teossa, kaavioiden luomista ja niiden siirtämistä tekstidokumenttiin jne. Piirto-ohjelmistoa tullaan käyttämään mm. otetun kuvakaappauksen käsittelyyn leikkaamalla siitä osa ja liittämällä se tekstidokumenttiin. Mahdollisuuksien mukaan perehdytään myös kymmensormijärjestelmään.

Oppilaan oppimisen arviointi musiikin luovassa tuottamisessa

Yhden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

Laaja-alainen osaaminen

Toteuttaa laaja-alaiset tavoitteet: L1, L5, L6, L7

Kahden vuosiviikkotunnin valinnaiset 8. - 9. luokille

ILMAISUTAITO (2 VVT)

Emoaine: Äidinkieli ja kirjallisuus

Oppiaineen tehtävä

Ilmaisutaito monipuolistaa ja vahvistaa oppijan käsitystä itsestään ilmaisijana ja ryhmässä toimijana. Kurssi pyrkii antamaan taitoja erilaisiin ilmaisutilanteisiin, esim. suullinen, kehollinen ja kirjallinen ilmaisu.

Oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Oppimisympäristöjä ja työtapoja pyritään käyttämään mahdollisimman monipuolisesti oppiaineen luonne ja Helsingin tarjoamat mahdollisuudet huomioon ottaen.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Opettaja huomioi oppilaan henkilökohtaisen tuen tarpeen eri työskentelyprosesseissa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Kurssin mittaan annetaan sanallista palautetta, käytetään itse-, vertais- ja ohjaaja-arviointia. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

Ilmiöoppiminen ja Ilmaisutaito

Oppiaine mahdollistaa monien laaja-alaisten ilmiöiden käsittelyn sekä kokien että tehden. 2 vvt valinnainen voi alkaa vain vuosiluokalta 8. ja 1 vvt valinnainen on joko vuosiluokalla 8. tai 9. Ilmaisutaito-oppiaineen ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 ohjata oppilasta laajentamaan taitoaan toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä

T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan

T3 ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman keinoin

T4 kannustaa oppilasta syventämään viestijäkuvaansa niin, että hän oppii havainnoimaan omaa viestintäänsä, tunnistamaan vahvuuksiaan sekä kehittämisalueitaan erilaisissa, myös monimediaisissa viestintäympäristöissä

Laaja-alainen osaaminen: L2, L3, L4, L6, L7

OHJELMOINTI (2 VVT)

Emoaine: Matematiikka

Oppiaineen tehtävä

Ohjelmoinnin opetuksen tehtävänä on kehittää oppilaiden loogista, täsmällistä ja luovaa ajattelua. Opetus luo pohjan ohjelmoinnin käsitteiden ja rakenteiden ymmärtämiselle sekä kehittää oppilaiden kykyä käsitellä tietoa ja ratkaista ongelmia. Ohjelmoinnin kumulatiivisesta luonteesta johtuen opetus etenee pieni pala kerrallaan systemaattisesti. Konkretia ja toiminnallisuus ovat keskeinen osa ohjelmoinnin opetusta ja opiskelua. Ohjelmoinnin opetus tukee oppilaiden myönteistä asennetta tietotekniikkaa kohtaan ja positiivista minäkuvausta. Se kehittää myös viestintä-, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja. Ohjelmoinnin opiskelu on tavoitteellista ja pitkäjänteistä toimintaa, jossa oppilaat ottavat vastuuta omasta oppimisestaan. Oppilaita rohkaistaan esittämään omia ratkaisujaan ja keskustelemaan niistä. Opetuksessa kehitetään oppilaiden yhteistyötaitoja. Opetus ohjaa oppilaita ymmärtämään ohjelmoinnin hyödyllisyyden omassa elämässään ja laajemmin yhteiskunnassa. Opetus kehittää oppilaiden kykyä käyttää ja soveltaa tietotekniikkaa monipuolisesti.

Kurssin tavoitteena on kehittää oppilaiden kykyä ohjelmointiin ja algoritmisen ajatteluun. Kurssin aikana opiskelija tutustuu ohjelmoinnin yleisiin piirteisiin, ohjelmoinnin suunnitteluun, toteutukseen ja dokumentointiin, hyviin ohjelmointitapoihin sekä ohjelmoinnin mahdollisuuksiin ja rajoituksiin.

Ohjelmoinnin valinnaisainekurssin oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Ohjelmointia opitaan tekemällä. Niinpä oppimisympäristöjä käytetään erittäin monipuolisesti. Opetuksessa käytetään useiden eri ohjelmointikielien ohjattuja tekstipohjaiseen ohjelmoimiseen tarkoitettuja verkkoympäristöjä. Niiden avulla saadaan käsitys eri ohjelmointikielien eroista ja yhdenmukaisuuksista. Opetuksessa käytetään monipuolisia työskentelytapoja. Oppilaat työskentelevät sekä itsenäisesti että ryhmissä. Oppilaita rohkaistaan vertaistuen hakemiseen kanssapöytätoimijoilta.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki ohjelmoinnin valinnaisaineessa

Ohjatut verkkoympäristöt mahdollistavat eritasoisten oppijoiden eriyttämisen ja tuen. Oppilaita ohjataan pilkkomaan suuret kokonaisuudet pienempiin paloihin. Oppilaita rohkaistaan miettimään ja kokeilemaan erilaisia ratkaisutapoja ja näin saamaan aikaan mahdollisimman toimivia ja tehokkaita ohjelmia.

Oppilaan oppimisen arviointi ohjelmoinnin valinnaisaineessa

Monipuolisella arvioinnilla ja kannustavalla palautteella tuetaan oppilaan itseluottamuksen kehittymistä ja ylläpidetään ja vahvistetaan opiskelumotivaatiota. Palaute tukee oppilaiden myönteistä minäkuvaa ohjelmoinnin oppijana. Oppilaille annetaan säännöllisesti tietoa oppimisen edistymisestä ja suoriutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Arviointi ohjaa oppilaita kehittämään ohjelmoinnin osaamistaan ja ymmärtämistään sekä pitkäjänteisen työskentelyn taitoja. Palaute auttaa oppilaita huomaamaan, mitä tietoja ja taitoja tulisi edelleen kehittää ja miten. Oppilailla on aktiivinen rooli arvioinnissa. Oppilaat osallistuvat aktiivisesti sekä omaan että muiden oppilaiden arviointiin vertaisarvioinnin kautta. Itsearviointin avulla oppilaat oppivat asettamaan tavoitteita oppimiselleen ja havainnoimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin.

Yhdessä työskennellessä arvioidaan sekä ryhmän jäsenten että koko ryhmän toimintaa ja tuotosta. Palautteella ohjataan oppilaita ymmärtämään jokaisen ryhmän jäsenen työskentelyn ja kehittymisen merkitys. Oppilaita ohjataan tuotosten ja toiminnan arvioimiseen. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

Ohjelmointi ja ilmiöoppiminen

Ohjelmointi oppiaineena on luontevasti yhdistettävissä eri ilmiöihin ja muihin oppiaineisiin. Ilmiöiden opiskelu voi ohjata ohjelmoinnin opiskelua ja tarjota sille luovan ajattelun haasteita.
2 vvt valinnainen voi alkaa vain vuosiluokalta 8.

Ohjelmointi -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 Vahvistaa oppilaan motivaatiota, myönteistä minäkuvaa ja itseluottamusta ohjelmoinnin oppijana

T2 Kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta ohjelmoinnin oppimisesta sekä yksin että yhdessä toimien

T3 Ohjata oppilasta havaitsemaan ja ymmärtämään oppimiensa asioiden välisiä yhteyksiä

T4 Kannustaa oppilasta harjaantumaan täsmälliseen ohjelmointikielen ilmaisuun.

T5 Tukea oppilasta loogista ja luovaa ajattelua vaativien ohjelmoinnin ongelmien ratkaisemisessa ja siinä tarvittavien taitojen kehittämisessä

T6 Ohjata oppilasta arvioimaan ja kehittämään käyttämiään ratkaisuja

T7 Rohkaista oppilasta soveltamaan ohjelmointia muissakin oppiaineissa ja ympäröivässä yhteiskunnassa

T8 Ohjata oppilasta kehittämään tiedonhallinta- ja analysointitaitojaan sekä opastaa tiedon kriittiseen tarkasteluun

YRITTÄJYYS (2 VVT)

Emoaine: Yhteiskuntaoppi

Oppiaineen tehtävä

Yrittäjyyden valinnaisaine tukee ja täydentää yhteiskuntaopin opiskelua. Oppiaineen tavoitteet ovat osa yhteiskuntaopin opetuksen tavoitteita. Yrittäjyyden valinnaisaineen tavoite on opettaa oppilaita ymmärtämään yrittäjyyden ja yritysten merkitys yhteiskunnassa sekä oppilaiden omassa elämässä. Yrittäjyys tukee oppilaiden työelämätaitoja ja oman tulevaisuuden suunnittelun taitoja. Yrittäjyyden kaksi puolta eli sisäinen yrittäjyys (yritteliäs asenne) ja ulkoinen yrittäjyys (yrityksen omistaminen) ovat opiskelun kohteena.

Yrittäjyyden oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua aktiivisiksi kansalaisiksi käyttämällä monipuolisia toiminnallisia työtapoja ja oppimisympäristöjä. Yrittäjyyden opiskelussa keskeistä on ajankohtaisten asioiden ja tapahtumien seuraaminen eri tiedotusvälineissä ja niiden analysointi. Vuorovaikutus yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa on niin ikään tärkeää.

Yrittäjyyden opetuksessa hyödynnetään koulun, lähiympäristön ja koko Helsingin tarjontaa (yritykset, kansalaisjärjestöt, kaupunginosaseurat). Sähköisiä oppimisympäristöjä, uusinta tieto- ja viestintätekniikkaa ja sosiaalista mediaa käytetään monipuolisesti yrittäjyyden opetuksessa. Oppimisympäristöinä hyödynnetään myös oppilaiden omia tietoteknisiä laitteita. Yrittäjyyden työtavoissa korostuvat ennen kaikkea oppilaslähtöiset työtavat, vuorovaikutuksellisuus, elämyksellisyys ja toiminnallisuus.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Keskeistä yrittäjyydessä on oppilaan kommunikoinnin taitojen, osallisuuden ja yhteistyötaitojen vahvistaminen. Oppilasta ohjataan vastuulliseen rahankäyttöön, tulojen ja menojen hallintaan sekä talouden peruskäsitteiden hallintaan. Oppilaita ohjataan ymmärtämään erilaisia näkökulmia, ilmaisemaan ja perustelemaan mielipiteitään sekä hankkimaan, vertailemaan ja soveltamaan tietoa. Opiskeluun soveltuvia oppimisstrategioita ja erilaisia käsitteitä syvennetään. Havainnollistamisessa apuna käytetään kuvia, videoita, karttoja ja kaavioita. Tarvittaessa käytettäviä tekstejä yksinkertaistetaan ja käsitteitä avataan oppilaiden yksilölliset tarpeet, kielellinen tausta ja oppimistyyli huomioiden. Apuna voidaan käyttää esimerkiksi kuvia, käsitekarttoja ja tukisanalistoja.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppimisen arviointi on yrittäjyydessä oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Monipuolisella palautteella oppilaita kannustetaan toimimaan aktiivisesti omissa lähiyhteisöissään ja soveltamaan käytännön arjessa yhteiskunnallista ja taloudellista osaamistaan. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden monimuotoiset toiminnan ja tuottamisen tavat.

Kahden vuosiviikkotunnin yrittäjyyden arvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso yhteiskuntaopin valtakunnallisiin päättöarvioinnin kriteereihin. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

Yrittäjyydessä arviointi perustuu oppilaan oppimisprosessin sekä monipuolisten kirjallisten, suullisten ja kuvallisten tuotosten arviointiin. Myös kannustava ja jatkuva palaute sekä itse- ja vertaisarviointi ovat tärkeässä roolissa yrittäjyyden oppimisen kannalta.

Ilmiöoppiminen ja Yrittäjyys

Yrittäjyys on oppiaine, jonka avulla on hyvä tutustua ympäröivän maailman ja talouden todellisiin ilmiöihin eri näkökulmista. Yhteistyötä voidaan tehdä yksittäisten tai useampien oppiaineiden kanssa. Tämä yhteistyö on luontevaa esimerkiksi äidinkielen, matematiikan ja katsomusaineiden kanssa. Yrittäjyyden sekä taito- ja taideaineiden yhteistyö syventää yhteiskunnallista ymmärrystä ja tekee yhteiskuntaopin opiskelusta samalla elämyksellistä ja toiminnallista.

2 vvt valinnainen alkaa vuosiluokalta 8.

Yrittäjyyden ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T4 ohjata oppilasta syventämään ja pitämään ajan tasalla yhteiskuntaa, talouden toimintaa ja yksityistä taloudenpitoa koskevia tietojaan ja taitojaan sekä arvioimaan kriittisesti median roolia ja merkitystä

T5 rohkaista oppilasta kehittymään yritteliääksi ja vastuulliseksi taloudelliseksi toimijaksi, joka tuntee yrittäjyyttä ja työelämää sekä niiden tarjoamia mahdollisuuksia ja osaa suunnitella omaa tulevaisuuttaan

T8 ohjata oppilasta talouden perusteiden ymmärtämiseen, oman talouden hallintaan ja vastuulliseen kuluttamiseen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti

Laaja-alainen osaaminen: L1, L3, L4, L5, L6,

KOKKAUS- JA LEIVONTAKURSSI (2 VVT)

Emoaine: Kotitalous

Oppiaineen tehtävä

Kotitalouden valinnaisissa opinnoissa (vuosiluokilla 8 ja 9) tietopohjaa ja taitoja syvennetään ja laajennetaan sekä valmistaudutaan perusopetuksen jälkeiseen elämään. Opetuksessa edistetään kädentaitoja, luovuutta ja kykyä tehdä valintoja. Opetuksessa pyritään vahvistamaan valmiuksia pitkäjänteiseen työskentelyyn, yhdessä toimimiseen ja elämiseen, vuorovaikutukseen sekä kriittiseen tiedonhallintaan. Kotitaloudellinen osaaminen on kykyä ja valmiuksia toimia eri ympäristöissä ja toteuttaa kotitalouden tehtäviä soveltavasti ja ratkaisukeskeisesti. Kotitalous-oppiaine kasvattaa oppilaita toiminnallisuuteen, yritteliäisyyteen, vastuullisuuteen sekä taloudellisuuteen.

Tehtävänä on harjaantua ja vahvistaa kotitalouden osaamista ja arjen hallintaa. Valinnaisen kotitalouden tavoitteena on myös tutustua Euroopan ja muiden maanosien ruokakulttuureihin tiedonhankinnan ja ruoanvalmistuksen kautta.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 8-9

Kotitalouden oppimisympäristöjen valinnassa keskeistä on, että ne mahdollistavat vuorovaikutteisen toiminnan, yhteisöllisen tiedonrakentamisen ja osaamisen jakamisen, tutkivan ja soveltavan opiskelun ja työskentelyn monipuolisen arvioinnin sekä tukevat yksilön ja yhteisön kasvua. Oppimisympäristöjen valinnalla tuetaan turvallisen oppimisen mahdollisuuksia niin, että huomio kiinnittyy pitkäjänteiseen tapaan tehdä työtä sekä kiireettömän ja kunnioittavan ilmapiirin luomiseen.

Kotitalouden opetuksen tuominen luokkatilan ulkopuolelle tukee oppilaan monipuolisten taitojen kehittymistä, vuorovaikutteisuuden lisääntymistä sekä arjen hallinnan taitojen oppimista autenttisissa ympäristöissä. Kotitalouden opetus on vuorovaikutusta, asioiden tekemistä, erilaisuuden kohtaamista, suhteiden ja yhteyksien luomista ja siltojen rakentamista. Motivoituminen oppimiseen ja syvälinen oppiminen edellyttävät kokemuksellisten työtapojen käyttöä, opetuksen käytänteiden kehittämistä ja rajojen ylittämistä. Työtapojen valinnassa korostuu monipuolisten taitojen oppiminen, kädentaitojen harjoittelu ja oppilaan omien käsitysten esille tuominen sekä tiedon soveltaminen käytäntöön. Erilaisten työtapojen monipuolisella käytöllä tuetaan erilaisten oppilaiden mahdollisuuksia oppimiseen ja oppimistilanteiden vaikuttavuutta. Oppilaiden

osallisuus työtapojen valinnassa tukee oppilaiden osallistumista päätöksen tekoon ja kiinnostusta omaan oppimiseen ja sen arviointiin. Tieto- ja viestintätekniikkaa hyödynnetään kotitalousopetuksessa sekä välineenä että opetuksen tavoitteena mahdollisuuksien mukaan.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kotitaloudessa opetukselliset menetelmät tulee olla monipuolisia niin, että ne mahdollistavat erilaisten oppilaiden oppimisen tarpeiden aidon kohtaamisen. Käytännön toimintataitojen tukemisen suunnittelussa korostuu arjen ilmiöiden ja oppimistilanteiden yhteensovittaminen. Kotitalouden opetuksessa ja suunnittelussa pyritään ottamaan huomioon oppilaan yksilölliset toiveet ja kiinnostuksen kohteet.

Oppilaille tarjotaan mahdollisuus harjoitella erilaisia taitoja käytännössä ja autenttisissa tilanteissa. Sekä käytännön toimintataitojen että tiedonhallintataitojen kehittymistä tuetaan käyttämällä yksinkertaisia ja selkeitä ohjeita ja kuvia sekä esimerkkejä havainnollistaen. Yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen tukemisessa keskitytään sosiaalisten tilanteiden harjoitteluun. Kotitaloudessa ohjataan siihen, että oppilaan omatoimisuus, motivaatio ja vastuu tehtävistä kasvaa vähitellen. Ohjauksen tavoitteena on työskentelyn kehittyminen vuorovaikutteiseksi, pitkäjänteiseksi ja tietoperustaiseksi.

Eriyttämisessä lähtökohtana on oppilaan osaamistason mukaiset opetusjärjestelyt, jotka mahdollistavat kyseisen oppilaan kotitalouden oppisisältöjen mukaisen opiskelun ja tavoitteiden saavuttamisen. Tarvittaessa kotitalouden sisältöjä voidaan harjoitella oppilaan omassa kodissa annettujen oppimistehtävien kautta yhteistyössä huoltajien kanssa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Kurssilla oppimisen arviointi on monimuotoista, ohjaavaa ja kannustavaa. Oppilaat saavat palautetta taidostaan toimia eri asiayhteyksissä. Oppilaita kannustetaan asettamaan itselleen oppimistavoitteita. Oppilaille annetaan säännöllisesti tietoa oppimisen edistymisestä ja suoriutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Opettajan antaman palautteen ja arvioinnin lisäksi painotetaan itsearviointin ja vertaisarvioinnin merkitystä oppimisessa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota käytännön toimintataitoihin, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoihin sekä tiedonhallintataitoihin. Oppilas seuraa omaa työskentelyään ja kehittymistään. Oppilas oppii arvioimaan omia valmiuksiaan, osaamistaan ja taitojaan, toimintakykyään, toimijuuttaan ja voimavarojaan. Oppilaille tulee antaa mahdollisuus osallistua aktiivisesti arvioinnin suunnitteluun ja toteutukseen sekä tavoitteiden asettamiseen.

Arvioinnin tulee olla oppimista tukevaa ja oppilasta kannustavaa. Arvioinnissa ei huomioida oppilaan asennetta oppiainetta kohtaan. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

Ilmiöoppiminen

Kotitaloudessa eheyttämisen tavoitteena on auttaa oppilasta jäsentämään omia kokemuksiaan arkielämästä, koulumaailmasta ja ympärivästä yhteiskunnasta mielekkäiksi kokonaisuuksiksi sekä yhdistelemään ja soveltamaan eri tiedonalojen tietoja ja taitoja. Kotitalous on oppiaine, jonka käytäntöön soveltavaan opetukseen on luontevaa integroida monia muita peruskoulun oppiaineita, esimerkiksi kemiaa, matematiikkaa, biologiaa, yhteiskuntaoppia, äidinkieltä ja vieraita kieliä.

Kotitalouden opetuksessa oppiminen on parhaimmillaan kokonaisvaltaista ja kokemuksellista, ja erityispiirteensä korostuu toiminnallisuus ja sosiaalinen vuorovaikutus. Oppiainesisällöt ovat tuttuja ja koskettavat oppilaan omaa arkea. Kotitalouden sisältöalueilla on useita liittymäkohtia laaja-alaisten osaamiskokonaisuuksien sisältöihin.

2 vvt valinnainen voi alkaa vain vuosiluokalta 8.

Kokkaus ja leivontakurssi -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet Opetuksen tavoitteet

T1/T4 Ohjata oppilasta suunnittelemaan, organisoimaan ja arvioimaan työtään, toimintaansa, ajankäyttöään ja työn etenemistä sekä ylläpitämään järjestystä oppimistehtävien aikana

T2 Ohjata oppilasta harjoittelemaan kotitalouden hallinnassa tarvittavia kädentaitoja sekä kannustaa luovuuteen ja estetiikan huomioimiseen

T3 Ohjata ja rohkaista oppilasta valitsemaan ja käyttämään hyvinvointia edistävää ja kestävää kulutuksen mukaisesti materiaaleja, työvälineitä, laitteita sekä tieto- ja viestintäteknologiaa

T5 Ohjata ja motivoida oppilasta toimimaan hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti sekä ohjata kiinnittämään oppilaan huomiota käytettävissä oleviin voimavaroihin

T6 Ohjata oppilasta harjoittelemaan kuuntelua sekä rakentavaa keskustelua ja argumentointia oppimistehtävien suunnittelussa ja toteuttamisessa

T7 Aktivoida oppilasta tunnistamaan arjen rakentumista ja kulttuurisesti monimuotoisia toimintaympäristöjä sekä kotitalouksien perinteitä

T8/T9 Ohjata ja kannustaa oppilasta työskentelemään yksin ja ryhmässä hyvien tapojen mukaisesti sekä sopimaan työtehtävien jakamisesta ja ajankäytöstä. Kannustaa oppilasta pohtimaan oman käytöksen merkitystä ryhmän ja yhteisön toiminnassa.

T10 Kannustaa oppilasta hankkimaan ja arvioimaan kotitalouteen liittyvää tietoa sekä ohjata käyttämään luotettavaa tietoa valintojen perustana

T11 Harjaannuttaa oppilasta lukemaan, tulkitsemaan ja arvioimaan toimintaohjeita sekä merkkejä ja symboleja, jotka käsittelevät kotitaloutta ja lähiympäristöä

T12 Ohjata oppilasta ongelmanratkaisuun ja luovuuteen erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

VALINNAINEN KUVATAIDE (2 VVT)

Emoaine: Kuvataide

Kuvataide oppiaineen tehtävä

Kuvataiteen opetuksen tehtävä on ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Oppilaiden identiteettien rakentumista, kulttuurista osaamista ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan kuvia tuottamalla ja tulkitsemalla. Oppilaiden omat kokemukset, mielikuviutus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. Kuvataiteen opetus kehittää kykyä ymmärtää taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Oppilaille tarjotaan tapoja arvottaa todellisuutta ja vaikuttaa siihen. Kulttuuriperinnön tuntemusta vahvistamalla tuetaan traditioiden välittymistä ja uudistumista. Opetus tukee oppilaiden kriittisen ajattelun kehittymistä sekä kannustaa heitä vaikuttamaan omaan elinympäristöön ja yhteiskuntaan. Kuvataiteen opetuksessa luodaan perustaa oppilaiden paikalliselle ja globaalille toimijuudelle.

Taiteelle ominainen työskentely harjaannuttaa kokemukselliseen, moniaistiseen ja toiminnalliseen oppimiseen. Oppilaat tarkastelevat kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria historiallisista ja kulttuurisista näkökulmista. Opetuksessa tutustutaan erilaisiin näkemyksiin taiteen tehtävistä. Oppilaita ohjataan käyttämään monipuolisesti erilaisia välineitä, materiaaleja, teknologioita ja ilmaisun keinoja. Opetuksessa kannustetaan monilukutaidon kehittämiseen hyödyntämällä visuaalisuutta sekä muita tiedon tuottamisen ja esittämisen tapoja. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Opetuksessa tutustutaan museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin sekä tarkastellaan kuvataiteen harrastusmahdollisuuksia.

Vuosiluokilla 7–9 oppilaita ohjataan syventämään omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin sekä asettamaan määrätietoisia tavoitteita toiminnalleen. Opetuksessa vahvistetaan oppilaiden kuvallisen tuottamisen taitoja sekä kannustetaan häntä toimimaan erilaisissa visuaalisissa ympäristöissä. Oppilaita harjaannutetaan tutkimaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä sekä käyttämään niitä osallistumisen ja vaikuttamisen muotoina. Opetuksessa kehitetään yhdessä toimimisen taitoja sekä rakennetaan yhteyksiä ajankohtaisiin kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin toimintatapoihin ja ilmiöihin. Opetus harjaannuttaa hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologian osaamista ja verkkoympäristöjä luovasti, kriittisesti ja vastuullisesti. Oppilaille tarjotaan riittäviä edellytyksiä

perusopetuksen jälkeisille opinnoille sekä huomioidaan työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavia yleisiä valmiuksia.

Kuvataiteen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 7-9

Kuvataiteen oppimisympäristöt ja työtavat mahdollistavat monipuolisen materiaalien, teknologioiden ja ilmaisukeinojen käyttämisen sekä niiden luovan soveltamisen.

Opetustilanteissa luodaan aktiiviseen kokeilemiseen ja harjoitteluun rohkaiseva ilmapiiri. Kaikki tilat ovat taideoppimisen tiloja. Pedagogisilla ratkaisuilla ja monipuolisilla oppimisympäristöillä tuetaan moniaistista havainnointia, pitkäjänteistä työskentelyä sekä tutkivaa ja tavoitteellista oppimista. Opetuksessa huomioidaan yksilölliset kuvailmaisun tarpeet sekä mahdollistetaan tarkoituksenmukainen työskentely yksin ja ryhmässä. Tavoitteena on luoda oppimiseen ja vuorovaikutukseen kannustava toimintakulttuuri koulussa ja koulun ulkopuolisissa ympäristöissä. Koulun sisä- ja ulkotilojen lisäksi opetuksessa hyödynnetään luontoa ja rakennettua ympäristöä. Helsingin museot, galleriat ja kulttuurilaitokset ovat olennaisia kuvataiteen oppimisympäristöjä, jotka mahdollistavat elämyksellisen taidekokemuksen ja aktiivisen yhteistyön visuaalisen alan asiantuntijoiden kanssa. Tieto- ja viestintäteknologian osaamisen käyttö laajentaa taiteen ja visuaalisen kulttuurin oppimisympäristön maailmanlaajuiseksi. Opetuksessa luodaan mahdollisuuksia verkko- ja mediaympäristöjen monipuoliselle käytölle, taiteidenvälisille ja koulun ulkopuolisille projekteille sekä globaalien kysymysten käsittelylle. Helsingin museot, galleriat ja muut kulttuurilaitokset sekä luonnonympäristöt ovat olennaisia kuvataiteen oppimisympäristöjä, jotka mahdollistavat elämyksellisen taidekokemuksen ja aktiivisen yhteistyön visuaalisen alan asiantuntijoiden kanssa.

Vuosiluokilla 7–9 oppilaita ohjataan syventämään omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin sekä asettamaan määrätietoisia tavoitteita toiminnalleen. Helsingissä painotetaan muun muassa taiteen ja visuaalisen kulttuurin ajankohtaisiin ilmiöihin kuten instituutioiden ulkopuolelle jäävään taiteeseen syventymistä sekä nykytaiteen ja muotoilun sekä median uudistuneisiin prosesseihin tutustumista.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki kuvataiteessa vuosiluokilla 7-9

Tavoitteena ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä on oppilaiden sosiaalisten, psyykkisten ja motoristen lähtökohtien ja taitojen huomioon ottaminen. Taideoppimisen yksilöllinen ja yhteisöllinen luonne tukee oppilaan identiteettien rakentumista, osallisuutta ja hyvinvointia. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset ohjauksen tarpeet. Opetusta eriytetään tarvittaessa esimerkiksi ilmaisukeinojen, työtapojen ja oppimisympäristöjen valinnoilla. Opetustilanteissa oppilaat voivat hyödyntää vahvuuksiaan, soveltaa erilaisia työtapoja ja käyttää vaihtoehtoisia lähestymistapoja. Taideoppimiselle luodaan turvallinen, moninaisuutta kunnioittava ja itseilmaisuuksiin rohkaiseva ilmapiiri, jossa oppilaat saavat henkilökohtaista ohjausta ja tukea. Vaihtoehtoisia pedagogisia lähestymistapoja voidaan tarvita erityisesti havaintojen ja tunteiden visuaalisessa ilmaisussa sekä motoristen taitojen kehittämisessä. Ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä voidaan hyödyntää esimerkiksi leikinomaisuutta, pelejä ja eri aistialueisiin liittyviä kokemuksia. Vuosiluokilla 7-9 tavoitteena on vahvistaa oppilaan osaamista kuvataiteessa perusopetuksen jälkeisiin opintoihin valmistavasta näkökulmasta.

Oppilaan oppimisen arviointi kuvataiteen valinnaisessa vuosiluokilla 7-9

Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Se kohdistuu kaikkiin opetuksen tavoitteissa määriteltyihin taideoppimisen ulottuvuuksiin. Yksittäisten suoritusten rinnalla arvioinnissa painottuu oppimisprosessi. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan ymmärtämään ja arvioimaan omaa oppimisprosessiaan ja edistymistään. Se tehdään näkyväksi itse- ja vertaisarvioinneissa, portfolioissa ja yhteisissä tuntikeskusteluissa. Työskentelyä koskeva monipuolinen palaute kaikissa opiskelutilanteissa edistää oppilaiden mahdollisuuksia tarkastella omaa työskentelyään ja kehittyä työskentelytaidoissa. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. He osallistuvat itse arvioinnin suunnitteluun ja toteutukseen.

Päätöarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona kuvataiteen opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena. . Kuvataiteessa oppilaan osaaminen kehittyy kaikissa opetuksen tavoitteissa kuvatuilla taideoppimisen ulottuvuuksilla oppimäärän päättymiseen saakka. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

2 vvt valinnainen voi alkaa vain vuosiluokalta 8.

Valinnainen kuvataide -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T4 Ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan

T5 Ohjata oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä

T6 Rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omista kuvissaan

T7 Ohjata oppilasta soveltamaan kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulkinnan menetelmiä

T8 Ohjata oppilasta tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle historian ja kulttuurin näkökulmista

T9 Innostaa oppilasta soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja kuvallisessa tuottamisessaan

T10 Ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin

T11 Kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5 , L6, L7

LUOVA JA KOKEILEVA TEKNINEN TYÖ (2 VVT)

Emoaine: Käsityö

Oppiaineen tehtävä

Oppiaineen tehtävä vuosiluokilla 8-9 Vuosiluokilla 8-9 käsityön opetus vahvistaa ja syventää oppilaiden omasta elämysmaailmasta nousevaa innovointia ja ongelmanratkaisua sekä käsityön tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista. Käsityön opiskelu pohjautuu rakennetun ympäristön ja monimateriaalisen maailman havainnointiin, tutkimiseen ja tiedon soveltamiseen. Tekemisen taitoja syvennettäessä tunnistetaan myös erilaisia teknologisia toimintaperiaatteita ja niihin liittyviä käytännön ongelmia. Käsityön kasvatustehtävänä on tukea oppilaiden hyvinvointia ja elämänhallintaa sekä työelämään ja ammattiin liittyviä valintoja.

Käsityö -oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Monipuoliset laitteet, koneet, työvälineet ja ympäristöt mahdollistavat monimateriaalisen käsityön oppimisen ja vastuullisen työskentelyasenteen omaksumisen. Arkielämää, luontoa, rakennettua ja esineympäristöä havainnoidaan ja hyödynnetään käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa. Käsityössä hyödynnetään mobiililaitteita ja harjaannutaan kolmiulotteisten piirrosten ja mallien tekemiseen. Opetuksessa käytetään teknisen työn työtapoja. Toiminnallista oppimista tuetaan tutkivan oppimisen projekteilla yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijoiden ja eri tahojen kanssa oppiaineiden rajoja ylittäen. Käsityöhön tutustutaan museo- ja näyttely- ja yritysvierailuilla. Koulun oma ympäristö, Laajasalon saari, tarjoaa monipuoliset puitteet tutkia ja havainnoida sekä hyödyntää sitä oppilaan omassa käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen/tuen järjestämisessä on huomioida pedagogisesti erilaiset työ- ja vuorovaikutustavat, joilla tuetaan oppilaiden käsityötaitojen oppimista, suunnittelua ja yhteisöllistä työskentelyä. Yksilö-, ryhmä- ja yhteisöllisillä työtavoilla kannustetaan oppilaita osallisuuteen, aktiivisuuteen ja itseohjautuvuuteen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden erilaiset edellytykset ja tarpeet käsityön opiskeluun ja tehdään sen mukaisia eriytettyjä ratkaisuja esimerkiksi käytettävien oppimisympäristöjen, työvälineiden, työtapojen ja työtehtävien valinnassa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Arviointi perustuu kokonaiseen käsityön prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin sekä opiskelun aikana tehtyyn jatkuvaan arviointiin ja dokumentointiin. Huolehditaan siitä, että oppilaat tietävät arvioinnin perusteet. Eri vaiheiden dokumentointi toimii arvioinnin välineenä. Oppilaat saavat monipuolista palautetta edistymisestään ja osaamisestaan. Arvioinnilla tuetaan laaja-alaisen käsityötaitojen kehittymistä. Oppilaille annetaan erilaisia mahdollisuuksia osoittaa edistymistään ja kannustetaan omien vahvuuksien ylläpitämiseen sekä kehittymässä olevien taitojensa hallitsemiseen. Oppilaita ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan ja tarjotaan erilaisia tapoja tehdä itse- ja vertaisarviointia. Palautteen anto on vuorovaikutteista, jolloin myös opettaja saa palautetta käyttämistään menetelmistä tai työtavoista. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

Ilmiöoppiminen ja käsityö -oppiaine

Käsityö tarjoaa hyvän mahdollisuuden ilmiöpohjaiseen oppimiseen ja tuo kaikkia aisteja vahvistaen myös kädet ilmiön tarkkailijaksi. Ilmiöt nousevat opetussuunnitelmien tavoitteista, mutta niihin on yhdistetty ajankohtaisesti tarkoituksenmukaisia asioita todellisesta maailmasta / tulevaisuudesta. Käsiteltävät asiat ovat luonnollisessa kontekstissa; asiayhteys ja merkitys hahmotetaan laajemman kokonaisuuden kannalta.

2 vvt valinnainen voi alkaa vain vuosiluokalta 8.

Luova ja kokeileva tekninen työ -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet
Opetuksen tavoitteet

T1 Ohjata oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi

T2 Ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan.

T3 Opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita

T4 Ohjata oppilasta käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuun

T5 Ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa

T6 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa

T7 Ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä

T8 Ohjata oppilasta taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämäntapaa

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

LUOVA JA KOKEILEVA TEKSTIILITYÖ (2 VVT)

Tekstiilityö-oppiaine on yksi käsityön osa-alueista. Käsityö on monimateriaalinen oppiaine, jossa yhdistellään käsityöilmaisun, muotoilun ja teknologian aineksia. Tähän kuuluu tuotteen tai teoksen itsenäinen tai yhteisöllinen suunnittelu, valmistus ja oman tai yhteisen käsityöprosessin arviointi. Käsityön tekeminen on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa toimintaa ja siinä toteutetaan ennakkoluulottomasti erilaisia visuaalisia,

materiaalisia, teknisiä sekä valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja. Käsityössä opetellaan ymmärtämään, arvioimaan ja kehittämään erilaisia teknologisia sovelluksia sekä käyttämään opittuja tietoja ja taitoja arjessa. Käsityössä kehitetään oppilaiden avaruudellista hahmottamista, tuntoaistia ja käsillä tekemistä, jotka edistävät motorisia taitoja, luovuutta ja suunnitteluosaamista. Opetuksella vahvistetaan edellytyksiä monipuoliseen työskentelyyn. Käsityön merkitys on pitkäjänteisessä ja innovatiivisessa työskentelyprosessissa sekä itsetuntoa vahvistavassa, mielihyvää tuottavassa kokemuksessa.

Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset kiinnostuksen kohteet. Oppilaiden monipuolinen osaaminen sekä omien vahvuuksien tunnistaminen korostuu yhteisissä projekteissa sekä yhteisöllisessä toiminnassa. Ympäröivän materiaalsen maailman tuntemus luo perustaa kestäväälle elämäntavalle ja kehitykselle. Tähän sisältyy myös oppilaiden oma elämämpiiri, paikallinen kulttuuriperintö sekä yhteisön kulttuurinen moninaisuus. Käsityö kasvattaa eettisiä, tiedostavia, osallistuvia sekä osaavia ja yritteliäitä kansalaisia, jotka arvostavat itseään tekijöinä ja joilla on taito käsityöilmaisuuksiin sekä halu ylläpitää ja kehittää käsityökulttuuria.

Oppiaineen tehtävä

Vuosiluokilla 8-9 oppilaille on mahdollisuus vahvistaa ja syventää heidän omasta elämysmaailmasta nousevaa innovointia ja ongelmanratkaisua sekä käsityön tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista. Käsityön opiskelu pohjautuu rakennetun ympäristön ja monimateriaalsen maailman havainnointiin, tutkimiseen ja tiedon soveltamiseen. Tekemisen taitoja syvennettäessä tunnistetaan myös erilaisia teknologisia toimintaperiaatteita ja niihin liittyviä käytännön ongelmia.

Tekstiilityö oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Monipuoliset laitteet, koneet, työvälineet ja ympäristöt mahdollistavat monimateriaalsen käsityön oppimisen ja vastuullisen työskentelyasenteen omaksumisen. Arkielämää, luontoa, rakennettua ja esineympäristöä havainnoidaan ja hyödynnetään käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa. Käsityössä hyödynnetään mobiililaitteita ja harjaannutaan kolmiulotteisten piirrosten ja mallien tekemiseen. Opetuksessa käytetään tekstiilityön työtapoja. Toiminnallista oppimista tuetaan tutkivan oppimisen projekteilla yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijoiden ja eri tahojen kanssa oppiaineiden rajoja ylittäen. Tekstiilityöhön tutustutaan museo- ja näyttely- ja yritysvierailuilla. Koulun oma ympäristö, Laajasalon saari, tarjoaa monipuoliset puitteet tutkia ja havainnoida sekä hyödyntää sitä oppilaan omassa käsityön suunnittelussa ja valmistuksessa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen/tuen järjestämisessä on huomioida pedagogisesti erilaiset työ- ja vuorovaikutustavat, joilla tuetaan oppilaiden käsityötaitojen oppimista, suunnittelua ja yhteisöllistä työskentelyä. Yksilö-, ryhmä- ja yhteisöllisillä työtavoilla kannustetaan oppilaita osallisuuteen, aktiivisuuteen ja itseohjautuvuuteen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden erilaiset edellytykset ja tarpeet tekstiilityön opiskeluun ja tehdään sen mukaisia eriytettyjä ratkaisuja esimerkiksi käytettävien oppimisympäristöjen, työvälineiden, työtapojen ja työtehtävien valinnassa.

Oppilaan osaamisen arviointi

Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Arviointi perustuu kokonaiseen käsityön prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin sekä opiskelun aikana tehtyyn jatkuvaan arviointiin ja dokumentointiin. Huolehditään siitä, että oppilaat tietävät arvioinnin perusteet. Eri vaiheiden dokumentointi toimii arvioinnin välineenä. Oppilaat saavat monipuolista palautetta edistymisestään ja osaamisestaan. Arvioinnilla tuetaan laaja-alaisen käsityötaitojen kehittymistä. Oppilaille annetaan erilaisia mahdollisuuksia osoittaa edistymistään ja kannustetaan omien vahvuuksien ylläpitämiseen sekä kehittymässä olevien taitojensa hallitsemiseen. Oppilaita ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan ja tarjotaan erilaisia tapoja tehdä itse- ja vertaisarviointia. Palautteen anto on vuorovaikutteista, jolloin myös opettaja saa palautetta käyttämistään menetelmistä tai työtavoista. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

Ilmiöoppiminen ja tekstiilityö

Käsityössä lähtökohtana on erilaisten laaja-alaisten teemojen kokonaisvaltainen tarkastelu oppiainerajat luontevasti ylittäen. Tekstiilityö tarjoaa hyvän mahdollisuuden ilmiöpohjaiseen oppimiseen ja tuo kaikkia aisteja vahvistaen myös kädet ilmiön tarkkailijaksi. Ilmiöt nousevat opetussuunnitelmien tavoitteista, mutta niihin on yhdistetty ajankohtaisesti tarkoituksenmukaisia asioita todellisesta maailmasta / tulevaisuudesta. Käsiteltävät asiat ovat luonnollisessa kontekstissa; asiayhteys ja merkitys hahmotetaan laajemman kokonaisuuden kannalta. 2 vvt valinnainen voi alkaa vain vuosiluokalta 8.

Luova ja kokeileva tekstiilityö -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet
Opetuksen tavoitteet

T1 Ohjata oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi

T2 Ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan

T3 Opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita

T4 Ohjata oppilasta käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuun

T5 Ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan yötilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa

T6 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa

T7 Ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä

T8 Ohjata oppilasta taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävästä elämäntapaa

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

LIIKUNTAA MONIPUOLISESTI (2 VVT)

Emoaine: Liikunta

Oppiaineen tehtävä

Liikuntaa monipuolisesti valinnaisaineen tehtävänä on vaikuttaa oppilaiden hyvinvointiin tukemalla fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä sekä myönteistä suhtautumista omaan kehoon. Tunneilla harjoitellaan monipuolisesti liikuntaa. Tavoitteena on oppia lisää perustaitoja ja kehittää fyysistä kuntoa. Oppiaineessa tärkeitä ovat yksittäisiin liikuntatunteihin liittyvät positiiviset kokemukset ja oman innostuneisuuden löytyminen myös vapaa-ajan liikuntaan.

Oppilaat saavat tietoja ja taitoja erilaisissa liikuntatilanteissa toimimiseen. Liikunnan avulla kasvamiseen kuuluu toisia kunnioittava vuorovaikutus, vastuullisuus, pitkäjänteinen itsensä kehittäminen, tunteiden tunnistaminen ja säätely sekä myönteisen minäkäsityksen kehittyminen. Liikunta tarjoaa mahdollisuuksia iloon, keholliseen ilmaisuun, osallisuuteen, sosiaalisuuteen, rentoutumiseen, leikinomaiseen kisailuun ja ponnisteluun sekä toisten auttamiseen. Liikunnan opetuksen yhteydessä oppilas saa tietoa ja valmiuksia terveyden hyvinvoinnin ja hygienian edistämiseen.

Liikuntaa monipuolisesti -valinnaisaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Oppitunneilla korostuvat kehollisuus, fyysinen aktiivisuus ja yhdessä tekeminen. Liikunnan avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä tuetaan kulttuurista moninaisuutta.

Liikunnan tehtävää ja tavoitteita toteutetaan opettamalla turvallisesti ja monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä sisä- ja ulkotiloissa oppilaita osallistaen. Opetuksessa otetaan huomioon vuodenaajat, paikalliset olosuhteet sekä koulun ja ympäristön tarjoamat mahdollisuudet tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen yhteydessä korostetaan fyysistä aktiivisuutta ja yhteistoiminnallisuutta ylläpitäviä työtapoja, kannustavaa vuorovaikutusta ja toisten auttamista sekä henkisesti ja fyysisesti turvallista toimintaa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri on edellytys liikunnanopetuksen tavoitteiden saavuttamiselle. Toiminnan tulee antaa kaikille oppilaille mahdollisuus onnistumiseen ja osallistumiseen sekä tukea hyvinvoinnin kannalta riittävää toimintakykyä. Opetuksessa on keskeistä oppilaiden yksilöllisyyden huomioon ottaminen, turvallinen työskentelyilmapiiri sekä organisoinnin ja opetusviestinnän selkeys. Pätevyyskokemuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tuetaan oppilaslähtöisillä ja osallistavilla työtavoilla, sopivilla tehtävillä ja rohkaisevalla palautteella.

Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään eri opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä sekä pyritään huomioimaan oppilaiden näkemyksiä liikuntatuntien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppilaiden kasvamista liikuntaan ja liikunnan avulla tuetaan monipuolisella, kannustavalla ja ohjaavalla palautteella ja arvioinnilla. Ne tukevat oppilaiden myönteistä käsitystä itsestä liikkujana. Palautteessa ja arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset vahvuudet sekä kehittymistarpeet ja tuetaan niitä. Liikunnan arviointi perustuu fyysisen-, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin. Arvioinnin kohteina ovat oppiminen ja työskentely.

Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä siten, että oppilailla on mahdollisuus osoittaa parasta osaamistaan. Oppilaita ohjataan itsearviointiin ja oppimisen arvioinnissa käytetään myös vertais- ja prosessiarviointia. Oppilaat ja opettajat keskustelevat yhdessä oppimisprosessista ja sen arvioinnista. Oppilasta tuetaan oman oppimisprosessinsa ja edistymisensä ymmärtämisessä ja näkyväksi tekemisessä koko oppimisprosessin ajan. Oppilas ymmärtää arvioinnin perusteet ja eri arviointimuodot sekä sen, miten itse voi vaikuttaa omaan oppimiseensa. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla. 2 vvt valinnainen alkaa vuosiluokalta 8.

Liikuntaa monipuolisesti -oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

Fyysinen toimintakyky:

T1 kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen

T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja

T3 ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään tasapaino- ja liikkumistaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa

T4 ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään välineenkäsittelytaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri välineillä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa

T5 kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta

T7 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan

Sosiaalinen toimintakyky:

T8 ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelemään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen

T9 ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä ottamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista

Psyykinen toimintakyky:

T10 kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnasta ja vahvistaa oppilaan itsenäisen työskentelyn taitoja

T11 huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevydestä ja yhteisöllisyydestä

T12 auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L6, L7

PALLO- JA MAILAPELIT (2 VVT)

Emoaine: Liikunta

Oppiaineen tehtävä

Pallo- ja mailapelit valinnaisaineen tehtävänä on vaikuttaa oppilaiden hyvinvointiin tukemalla fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä sekä myönteistä suhtautumista omaan kehoon. Tunneilla harjoitellaan ja pelataan monipuolisesti eri pallopelejä sekä mailapelejä. Tavoitteena on kehittää oppilaan henkilökohtaista laajiosaamista (välineenkäsittely ja pelikäsitys) sekä vuorovaikutustaitoja. Oppiaineessa tärkeitä ovat yksittäisiin liikuntatunteihin liittyvät positiiviset kokemukset ja oman innostuneisuuden löytyminen myös vapaa-ajan liikuntaan.

Oppilaat saavat tietoa ja taitoja erilaisissa liikuntatilanteissa toimimiseen. Liikunnan avulla kasvamiseen kuuluu toisia kunnioittava vuorovaikutus, vastuullisuus, pitkäjänteinen itsensä kehittäminen, tunteiden tunnistaminen ja säätely sekä myönteisen minäkäsityksen kehittyminen. Liikunta tarjoaa mahdollisuuksia iloon, keholliseen ilmaisuun, osallisuuteen, sosiaalisuuteen, rentoutumiseen, leikinomaiseen kisailuun ja ponnisteluun sekä toisten auttamiseen. Liikunnan opetuksen yhteydessä oppilas saa tietoa ja valmiuksia terveyden hyvinvoinnin ja hygienian edistämiseen.

Pallo- ja mailapelit valinnaisaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Oppitunneilla korostuvat kehollisuus, fyysinen aktiivisuus ja yhdessä tekeminen. Opetuksen pääpaino on palloilulajeissa ja mailapeleissä. Liikunnan avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä tuetaan kulttuurista moninaisuutta.

Liikunnan tehtävää ja tavoitteita toteutetaan opettamalla turvallisesti ja monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä sisä- ja ulkotiloissa oppilaita osallistaen. Opetuksessa otetaan huomioon vuodenajat, paikalliset olosuhteet sekä koulun ja ympäristön tarjoamat mahdollisuudet tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen yhteydessä korostetaan fyysistä aktiivisuutta ja yhteistoiminnallisuutta ylläpitäviä työtapoja, kannustavaa vuorovaikutusta ja toisten auttamista sekä henkisesti ja fyysisesti turvallista toimintaa

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri on edellytys liikunnanopetuksen tavoitteiden saavuttamiselle. Toiminnan tulee antaa kaikille oppilaille mahdollisuus onnistumiseen ja osallistumiseen sekä tukea hyvinvoinnin kannalta riittävää toimintakykyä. Opetuksessa on keskeistä oppilaiden yksilöllisyyden huomioon ottaminen, turvallinen työskentelyilmapiiri sekä organisoinnin ja opetusviestinnän selkeys. Pätevydenkokemuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tuetaan oppilaslähtöisillä ja osallistavilla työtavoilla, sopivilla tehtävillä ja rohkaisevalla palautteella. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään eri opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä sekä pyritään huomioimaan oppilaiden näkemyksiä liikuntatuntien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppilaiden kasvamista liikuntaan ja liikunnan avulla tuetaan monipuolisella, kannustavalla ja ohjaavalla palautteella ja arvioinnilla. Ne tukevat oppilaiden myönteistä käsitystä itsestä liikkujana. Palautteessa ja arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset vahvuudet sekä kehittymistarpeet ja tuetaan niitä. Liikunnan arviointi perustuu fyysisen-, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin. Arvioinnin kohteina ovat oppiminen ja työskentely.

Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä siten, että oppilaille on mahdollisuus osoittaa parasta osaamistaan. Oppilaita ohjataan itsearviointiin ja oppimisen arvioinnissa käytetään myös vertais- ja prosessiarviointia. Oppilaat ja opettajat keskustelevat yhdessä oppimisprosessista ja sen arvioinnista. Oppilasta tuetaan oman oppimisprosessinsa ja edistymisensä ymmärtämisessä ja näkyväksi tekemisessä koko oppimisprosessin ajan. Oppilas ymmärtää arvioinnin perusteet ja eri arviointimuodot sekä sen, miten itse voi vaikuttaa omaan oppimiseensa. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

2 vvt valinnainen voi alkaa vain vuosiluokalta 8.

Pallo- ja mailapelit oppiaineen laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 Kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen

T2 Ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja

T3 Ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään tasapaino- ja liikkumistaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa

T4 Ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään välineenkäsittelytaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri välineillä, eri vuodenaikoina ja erityisesti pallo- ja mailapeleissä.

T5 Kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta

T7 Ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan

T8 Ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelemään toimintaansa ja tunnelmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen

T9 Ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä ottamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista

T10 Kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnasta ja vahvistaa oppilaan itsenäisen työskentelyn taitoja

T11 Huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevydestä ja yhteisöllisyydestä

T12 Auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L6, L7

VALINNAINEN MUSIIKKI (2VVT)

Emoaine: Musiikki

Valinnaisen musiikin tehtävä

Valinnaisen musiikin opetuksen tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Oppilaiden musiikillista osaamista syvennetään ja laajennetaan, mikä vahvistaa myönteistä suhdetta musiikkiin ja luo pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Opetus rakentaa arvostavaa ja uteliasta suhtautumista musiikkiin. Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaiden musiikillisten taitojen ja musiikillisen ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia

yhteistyössä muiden kanssa. Näitä vahvistetaan ottamalla opetuksessa huomioon oppilaiden musiikilliset kiinnostuksen kohteet, muut oppiaineet, eheyttävät teemat, koulun juhlat ja tapahtumat sekä koulun ulkopuolella tapahtuva toiminta. Oppilaiden ajattelua ja oivalluskykyä kehitetään tarjoamalla säännöllisesti mahdollisuuksia äänen ja musiikin parissa toimimiseen, säveltämiseen sekä muuhun luovaan tuottamiseen. Oppilaat opiskelevat musiikkia monipuolisesti, mikä edesauttaa heidän ilmaisutaitojensa kehittymistä.

Opetus ohjaa oppilaita tulkitsemaan musiikin merkityksiä ja jäsentämään musiikkiin liittyviä tunteita ja kokemuksia. Oppilaiden toimijuutta ja ajattelua vahvistetaan kertaamalla ja syventämällä aiemmin opittuja musiikillisia taitoja. Lisäksi oppilaat saavat tilaisuuksia oman oppimisensa suunnitteluun ja arviointiin. Heillä on mahdollisuus monipuoliseen luovaan musiikilliseen ilmaisuun ja musiikin tuottamiseen yksin ja yhdessä muiden kanssa.

Valinnaisen musiikin oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on luoda pedagogisesti monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet sekä yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta on mahdollista. Oppimisen ilo, luovaan ajatteluun rohkaiseva ilmapiiri sekä myönteiset musiikkikokemukset ja -elämykset innostavat oppilaita ja sitouttavat heidät kehittämään musiikillista osaamistaan. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikillisessa toiminnassa. Musiikkikäsitteitä opiskellaan musiikillisin työtavoin.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki valinnaisessa musiikissa

Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia opetusmenetelmiä, joilla huomioidaan oppilaiden eri taitotasoa. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita, joihin jokainen oppilas voi osallistua omalla taitotasollaan jo opittua vahvistaen ja uutta oppien. Samalla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Oppilaan oppimisen arviointi valinnaisessa musiikissa

Oppilas tarvitsee realistista ja samalla kannustavaa ja rohkaisevaa palautetta. Ohjaava palaute auttaa oppilasta hahmottamaan yhä paremmin soivaa musiikillista toteutusta, musiikillista ilmaisua ja musiikin merkityksiä. Palautetta oppilas tarvitsee erityisesti, kun hän toteuttaa musiikin luovaan tuottamiseen liittyviä kokonaisuuksia. Oppilas arvioi itseään suhteessa asettamiinsa tavoitteisiin. Opetuksessa hyödynnetään vertaisoppimista ja opetellaan antamaan rakentavaa palautetta myös toisen työskentelystä. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla:
2 vvt valinnainen alkaa vuosiluokalta 8.

Valinnaisen musiikin ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä sisältöalueet

Opetuksen tavoitteet

T1 Kannustaa oppilaita rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän jäsenenä

T2 Ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä

T3 Kannustaa oppilasta kehittämään edelleen soitto- ja yhteismusisointitaitojaan rytmi, melodia- ja sointusoittimin

T5 Tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun ja havainnointiin sekä ohjata oppilasta keskustelemaan havainnoistaan

T6 Kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa suhdetta musiikkiin ja ohjata heitä improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen

T12 Ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, asettamaan tavoitteita musiikilliselle oppimiselleen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin

MUSIIKIN LUOVA TUOTTAMINEN (2 VVT)

Emoaine: Musiikki

Musiikin luovan tuottamisen tehtävä

Musiikin luovan tuottamisen opetuksen tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Oppilaiden musiikillinen osaaminen laajenee, mikä vahvistaa myönteistä suhdetta musiikkiin ja luo pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Opetus rakentaa arvostavaa ja uteliasta suhtautumista musiikkiin. Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaiden musiikillisten taitojen ja musiikillisen ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaiden ajattelua ja oivalluskykyä kehitetään tarjoamalla säännöllisesti mahdollisuuksia äänen ja musiikin parissa toimimiseen, säveltämiseen sekä muuhun luovaan tuottamiseen. Oppilaat opiskelevat musiikkia monipuolisesti, mikä edesauttaa heidän ilmaisutaitojensa kehittymistä.

Opetus ohjaa oppilaita tulkitsemaan musiikin merkityksiä ja jäsentämään musiikkiin liittyviä tunteita ja kokemuksia. Oppilaat saavat tilaisuuksia oman oppimisensa suunnitteluun ja arviointiin. Heillä on mahdollisuus monipuoliseen luovaan musiikilliseen ilmaisuun ja musiikin tuottamiseen yksin ja yhdessä muiden kanssa.

Musiikin luovan tuottamisen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on luoda pedagogisesti monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet ovat mahdollisia. Oppimisen ilo, luovaan ajatteluun rohkaiseva ilmapiiri sekä myönteiset musiikkikokemukset ja -elämykset innostavat oppilaita ja sitouttavat heidät kehittämään musiikillista osaamistaan. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikillisessa toiminnassa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki musiikin luovassa tuottamisessa

Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia opetusmenetelmiä, joilla huomioidaan oppilaiden eri taitotasoa. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä tilanteita, joihin jokainen oppilas voi osallistua omalla taitotasollaan jo opittua vahvistaen ja uutta oppien. Samalla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Oppilaan oppimisen arviointi musiikin luovassa tuottamisessa

Oppilas tarvitsee realistista ja samalla kannustavaa ja rohkaisevaa palautetta. Ohjaava palaute auttaa oppilasta hahmottamaan yhä paremmin soivaa musiikillista toteutusta, musiikillista ilmaisua ja musiikin merkityksiä. Palautetta oppilas tarvitsee erityisesti, kun hän toteuttaa musiikin luovaan tuottamiseen liittyviä kokonaisuuksia. Oppilas arvioi itseään suhteessa asettamiinsa tavoitteisiin. Opetuksessa hyödynnetään vertaisoppimista ja opetellaan antamaan rakentavaa palautetta myös toisen työskentelystä. Kahden vuosiviikkotunnin valinnainen aine arvioidaan numeroarvosanalla.

2 vvt valinnainen alkaa vuosiluokalta 8.

Musiikin luovan tuottamisen tavoitteet, laaja-alainen osaaminen ja sisällöt

Opetuksen tavoitteet

T1 Kannustaa oppilaita rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän jäsenenä

T2 Ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä

T3 Kannustaa oppilasta kehittämään edelleen soitto- ja

yhteismusisointitaitojaan rytmi, melodia- ja sointusoittimin

T5 Tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin

elämykselliseen kuunteluun ja havainnointiin sekä ohjata oppilasta keskustelemaan havainnoistaan

T6 Kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa suhdetta musiikkiin ja ohjata heitä improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen

T7 Ohjata oppilasta musiikin tallentamiseen ja tieto- ja

viestintäteknologian luovaan käyttöön musiikin tekemisessä

T12 Ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, asettamaan tavoitteita musiikilliselle oppimiselleen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L5, L6, L7